

Ревија Гласна

година XLIV № 382

MetalRad

TRAŽITE KOMPLETNO REŠENJE ZA PODMAZIVANJE?

MOTORNA ULJA

ProFleet™ 10W-40	(ACEA E4)
ProFleet LS 10W-40	(ACEA E4/E6)
ProFleet 5W-30	(ACEA E4)
All-Fleet™ Extra LE 15W-40	(ACEA E7/E9)
All-Fleet Extreme 10W-40	(ACEA E7)

ULJA ZA ZADNJU OSOVINU

SynPower™ TDL 75W-90
SynPower GL-5 75W-140
DuraBlend™ GL-5 LS 75W-90
DuraBlend GL-5 75W-80
HP Plus GL-5 80W-90
HP GL-5 85W-140

SERVIS

Treninzi
Analiza korišćenog maziva
Online saveti za maziva za mešovite flote

RASHLADNE TEČNOSTI

HD Extended Life Coolant
VPS HD Radiator Flush

ULJA ZA MENJAČE

SynPower TDL 75W-90
DuraBlend GL-4 75W-80
HP GL-4 80W-90
MaxLife™ ATF
ATF Type D
ATF Dex/Merc

MASTI

Multi Purpose Grease
Moly Fortified MP Grease
Semi Fluid Grease EP 00
Dipperstick Grease

TEČNOSTI

SynPower Power Steering Fluid
Brake & Clutch Fluid DOT 3/4

HD HEMIKALIJE

VPS HD Diesel System Complete

Поштовани читаоци,

у ову годину ушли смо у пуној брзини, али сигурно и одговорно, са јасним циљем да креирањем пословања, пре свега, обезбедимо задовољство наших путника...

Ангажовани са репрезентативним возилима на дестинацијама у земљи и иностранству, присутни на значајним хуманитарним, културним и спортским догађајима полако испраћамо ову, за чудо, благу зиму и припремамо се за нова путовања...

Наше активности, уз све редовне, сада су усмерене на путовања која ће обележити наступајућу сезону... Крајем фебруара, на београдском Сајму туризма представљамо нашу богату туристичку понуду за пролеће и лето 2013. године, као и понуду возила за изнајмљивање из нашег возног парка који броји 844 аутобуса... Посетите наш штанд и уверите се сами у квалитет и разноврсност Ластине туристичке понуде и квалитет наших возила... И наравно, обратите посебну пажњу на посебне погодности које вам нудимо! Такође, за наступајућу сезону припремамо и један нови пројекат, први те врсте који ће бити реализован у Србији, а који је намењен деци, Ластаоницу-аутобус играоницу, за који верујемо да ће постати прави сезонски хит за најмлађе...

И још нешто... Да ли сте знали да се у фебруару навршава годину дана од постављања нашег новог корпоративног сајта који је за годину дана посетило скоро милион корисника...Посетите нас на www.lasta.rs. коме ћете ускоро моћи да приступите и путем мобилног телефона... Информшите се и припремите се за нова путовања са нама!

С поштовањем,
редакција Ревиије Ласта

LJUDI KOJI ZNAJU KORISTE VALVOLINE™

Širok asortiman Valvoline proizvoda i servisnih rešenja dizajnirani su da doprinesu umanjenu kompleksnosti upravljanja flotom. Naš online alat za flote pojednostavljuje izbor adekvatnog maziva u cilju efikasne operativnosti vozila u floti. Ujedno koristeći Valvoline nezavisni postupak analize maziva uvek ste jedan korak ispred problema koji vode skupim servisima ili smanjenju performansi. Valvoline trening programi uključuju najnovije trendove u industriji maziva kao i savete za najbolju primenu maziva za uspešno upravljanje flotom. Sve ovo uz kompletan asortiman visoko performantnih maziva čini Valvoline izborom sa najkompletnijim rešenjima pri održavanju.

6
СТАТИСТИКА
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
ПОСЛОВАЊА

8
ВЕСТИ
10
ПО ЛАСТА М И МС
21 ПОЛАЗАК
У МЕЂУНАРОДНОМ
САОБРАЋАЈУ

11
ПО ЛАСТА М И МС
370 ВАНЛИНИЈСКИХ
ВОЖЊИ

12
АНКЕТА
ЛАСТА ЈЕ НАЈУДОБНИЈЕ
МЕСТО
СА ЕКСТРА УСЛУГОМ

14
ТУРИЗАМ
УСПЕШНА 2012. ГОДИНА

16
ТУРИЗАМ
САДРЖАЈНИ ПРОГРАМИ
СВИХ АРАНЖМАНА

18
ПОСЛОВНИЦЕ
ЛАСТА ТУРИЗАМ

19
ИТЕРВЈУ
ДЕЈАН ВЕСЕЛИНОВ

20
СП ЛАСТА
ИНФОРМАТИВНО-
УПРАВЉАЧКИ ЦЕНТАР

21
СП ЛАСТА
ДАН ВОЗАЧА И
МЕХАНИЧАРА

22
СП ЛАСТА
БРАВО КОЛЕГА
УНИКАТНА БАШТА

23
АКТУЕЛНО
АУТОПРЕВОЗ БАЊАЛУКА

24
АКТУЕЛНО
МИЛАНСКИ ЕДИКТ

26
СП ЛАСТА
НАЛЕПНИЦА ТЕМПО 100

28
ИТЕРВЈУ
БРАНИМИР ПЕЈОВИЋ

30
КЛУБ ПЕНЗИОНЕРА
УДРУЖЕЊЕ
ПЕНЗИОНЕРА

31
АКТУЕЛНО
ЋИРИЛОВАЊЕ

32
РЕПОРТАЖА
КОПАНИК

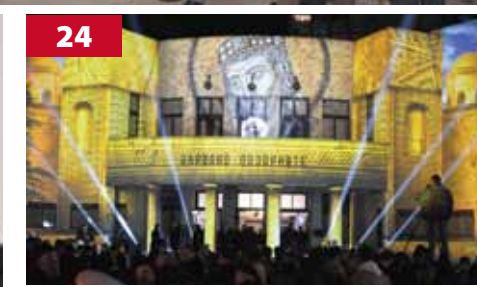
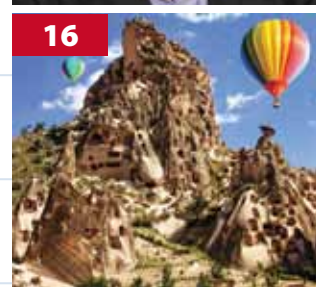
34
ИНТЕРВЈУ
ВОЈИН ЋЕТКОВИЋ

36
КУЛТУРА
38
ИНТЕРВЈУ
ПРОТОЂАКОН ДР ДАМЈАН
С. БОЖИЋ

40
ИНТЕРВЈУ
ДЕЈАН БОДИРОГА

42
ИНТЕРВЈУ
МИХАЈЛО ЈОСОВИЋ

44
ПОСЛОВНА
КОМУНИКАЦИЈА

СВЕЧАНО ПРОСЛАВЉЕН ЈУБИЛЕЈ 10 ГОДИНА ПОСЛОВНИЦЕ У БЛАЦУ

Запослени у Ластиној пословници „Блаце“, 08. фебруара свечано су прославили деценију пословања. Прослава је организована у ресторану Емона, присуствовали су јој представници Општине Блаце, пословни партнери и запослени СП Ласта из Београда, Ниша, Прокупља, Куршумлије и других градова Србије. Овај догађај биће упамћен по ванредно лепој атмосфери, обиљу доброг расположења, као и перфектној организацији и гостопримљивости домаћина.

Златко Козић, Александар и Милорад Мијајловић

Милан Миљковић, Драгољуб Шиндић и Жељко Стојаковић

Свечано обележавање започело је у просторијама пословнице, уз дизање чаша и осврт на пословање у протеклих десет година. Овај несвакидашњи догађај у граду који има становника колико и Ласта запослених, пропратили су локални медији.

Драгољуб Шиндић, директор региона за југ Србије нагласио је да је пословница започела са радом у веома скромним условима и да је временом пословање уздигла на виши ниво, бележећи све боље резултате. Грађани имају поверење у Ластину услугу, продајно особље је љубазно, возачи такође. Ласта је задовољна бројем путника из Блаци, трудиће се да и убудуће пружа добру услугу.

Жељко Стојаковић, шеф саобраћаја **ПО Ласта за међуградски и међународни саобраћај**, поводом јубилеја рекао је: „Ласта је на овим просторима присутна више од 40 година. Увек је имала разумевање за путнике, а путници су волели да путују Ластом. Тешка су времена, трудићемо се да оправдамо поверење и настојати да прилагодимо цене.“

У пословници раде 3 билетара: **Милорад Мијајловић**, **Златко Козић** и **Александар Мијајловић**. У изјави за ТВ Хепа

нагласили су да су задовољни постигнутим резултатима и да ће се убудуће трудити да они буду још бољи.

Након тога, славље је настављено у ресторану Емона. У име запослених пословнице „Блаце“ госте је поздравио Милорад Мијајловић, речима: „Припала ми је велика част да поздравим наше госте који су се вечерас окупили у великом броју и тиме учинили да наш јубилеј прослаavimo на достојан начин. Изузетно ми је драго да поздравим заменика председника Општине, Милана Миљковића, заменика председника Скупштине општине Блаци, Јовицу Ћурчића, затим Миладина Алексића из Унико Травела, наше госте из Ласте, директора Драгољуба Шиндића, шефа саобраћаја Жељка Стојаковића, Мирољуба-Мирчета Костадиновића, који је годинама несебично помагао свим запосленима у пословницама на југу Србије и све госте из Ласте- Београд и Ластиних представништава, као и Ластине возаче. Желео бих да вам се

захвалим на успешној сарадњи, без које не бисмо остварили добре резултате и вечерас прослављали наш јубилеј.

Желим вам угодно вече. По завршеном слављу своје утиске пренесите у Београд.“

Славље је отпочело уз здравице у част јубилеја, настављено уз музику, свечану вечеру, на подијуму за игру. Играло се, плесало се, певало се, наздрављало се до касних ноћних сати. Било је то својеврсно надметање

Југа и Београда, у коме се не зна које био бољи. Свечана вечера била је организована са укусно припремљеним специјалитетима и одличном услугом угоститељског особља. На крају прославе, домаћини су позвали све госте да заједно отпевају песму „Нема више друга мог“, у знак сећања на Сашу Јоцића, шефа пословница на Југу Србије који је изненада преминуо, пре годину и по дана у 36. години живота.

Прославу јубилеја организовали су запослени пословнице Ласта Блаце и финансирани личним средствима.

Мика Субошић

РЕВИЈА ЛАСТА
Ревија излази двомесечно, јануар/фебруар 2013.

Издавач:
СП ЛАСТА а. д. Аутопут Београд-Ниш 4, 11 050 Београд
Главни и одговорни уредник: Ана Самарџић
Новинари: Мика Субошић, Бранка Пејовић
Сарадници: Марија Вуксановић, Лидија Тарановић, Јелена Лубардић

Припрема за штампу: Позитив МВП
Штампа: Типографик плус
Адреса редакције: Аутопут Београд-Ниш 4, 11 050 Београд
e-mail: redakcija@lasta.rs, mika.subosic@lasta.rs
Телефон: 011/34 02 357
Тираж: 4 000

СРП – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658 (497.11) (085.3)

ЛАСТА : ревија / главни и одговорни уредник Горан Топаловић. – 1972, бр. 1- Београд : СП Ласта, 1972- ([Б.м.] : Типографик плус), - 30 см
Двомесечно. - Је наставак: Информативни билтен Ласта
ISSN 1821-1356 = Ревија Ласта
COBISS.SR-ID 43653388

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ 2012 / ДРУГИ ДЕО

Број запослених	3581
Инвентарски број возила	889
Путничка+теретна+специјална возила	180
Број пређених километара	70.797.066,00
Потрошња горива у литрима	23.261.570 лит
Вредност инвестиционих улагања	189.818.237,44 динара + 14.585.239,12 евра

ПРЕГЛЕД БРОЈА ПРЕЂЕНИХ КИЛОМЕТАРА СП ЛАСТА ПО ПОСЛОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И РАДНИМ ЈЕДИНИЦАМА

ПО /РЈ	БРОЈ ПРЕЂЕНИХ КИЛОМЕТАРА
ЛАСТА-ГРАДСКИ САОБРАЋАЈ	6.372.442,20
ПО М и МС	21.349.828,00
ПО АВАЛА	9.215.832,10
РЈ БАРАЈЕВО (ПО АВАЛА)	2.217.512,40
РЈ СОПОТ (ПО АВАЛА)	1.864.740,60
ПО СМЕДЕРЕВО	3.898.298,40
ПО С. ПАЛАНКА	2.010.592,10
ПО КРАГУЈЕВАЦ	2.714.650,10
ПО ВАЉЕВО	2.942.573,00
РЈ ЛОЗНИЦА (ПО ВАЉЕВО)	696.766,80
ПО МЛАДЕНОВАЦ	5.855.705,70
РЈ АРАНЂЕЛОВАЦ (ПО МЛАД.)	1.056.931,20
ПО ОБРЕНОВАЦ	4.756.797,40
СТАРА ПАЗОВА (ПО СРЕМ)	2.843.348,40
ИНЂИЈА (ПО СРЕМ)	2.281.006,10
РЈ ТИТЕЛ (ПО СРЕМ)	720.041,50
УКУПНО	70.797.066,00

САОБРАЋАЈНИ ПОКАЗАТЕЉИ /СП Ласта + СП Ластра

Број ангажованих возила	257.645
Број остварених полазака	2.146.293
Број бис полазака	579
Број остварених испомоћи другим ПО	1.856
Број остварених интервенција	617
Техничка исправност возног парка	86%
Број новонабављених аутобуса	66
Број ремонтваних аутобуса	21+ 5
Број протектираних гума	2333

ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ ОБЕЛЕЖИЛИ 2012

66 нових аутобуса

Упркос тешкој години настављен је континуитет обнове возног парка. Набављено је 66 нових аутобуса, од којих 10 Ayats Bravo, 6 VDL Bova Futura FHD2 129.411, 5MAN Lion S Coach LR08, 10 Ikarbus IK 103, 10 Ikarbus IK 206, 10 SOR C 12, 10 SOR LH 12, 3 Karsan J10 и 2 Ikarbus IK 107. По први пут у Ластин возни парк стигла је Bova Futura, која је проглашена за аутобус 2012. године. Укупна вредност инвестиције за аутобусе набављене у претходном периоду, као и аутобусе набављене у 2012. години је 14.579.490,42 евра + 35.654.279,89 динара.

Ремонт 21 аутобуса у Ласта Бусу

У погону Ласта Бус током године ремонтвано је укупно 21 возило. На 3 аутобуса извршена је прерада у Опен Топ, на 1 прерада у Ластаоницу, а преосталих 17 аутобуса ремонтвано је за потребе пословних организација СП Ласта.

Седам аутобуса на ЦНГ гас

Запослени у Техничком одржавању СП Ласта на Нишком путу током 2012. године реализовали су пројекат превођења аутобуског погонског горива са дизел горива на природни комприновани (ЦНГ) гас на 7 аутобуса, од којих су 4 ФАП-а и 3 ЛИАЗА. Пројекат је започет крајем 2011. године када је урађено превођење на 1 возилу марке ФАП. Ластин возни парк сада има укупно 8 возила на ЦНГ гас.

Завршено реновирање АС Авала

У 2012 години завршено је комплетно реновирање АС Авала. Вредност од 29 милиона динара инвестирана је у Турист биро, Ласта шоп-Укус путовања, ресторан, објекте модуларног типа са пратећим опремом, затим опремање канцеларијског простора, јавног тоалета, савремене системе контроле уласка путника на пероне и контролу уласка возила.

Нови пословни простор за ПО Ласта Крагујевац

Профитна организација Ласта Крагујевац пресељена је на нову локацију са површином од 70 ари, на којој се налази пословна зграда, портирница и паркинг простор. Зграда има канцеларијски простор од 427,20 м² и пословни простор од 1.839,20 м² у оквиру којег се налази магацин, хала за оправку зглобних возила и хала за оправку соло возила. Нови пословни простор обезбеђује квалитетне услове за техничко одржавање које раније Ласта Крагујевац није имала, као и добре услове за све запослене.

Добра летња сезона

У сезони јун/август у уговореном превозу аутобуси су прешли 2.040.000 километара. У односу на исти период у претходној години број километара је повећан за 4%, а приход за 9%.

У истом периоду у међународном саобраћају на линијама ка Европи (без бивших република СФРЈ) превезено је 39.993 путника на пређених 1.887.536 километара. У односу на исти период прошле године број путника повећан је за 12.22%, приход за 8,66%, а број пређених километара за 8,35%.

У градском саобраћају летња редукција смањена је са 18% на ниво од 2,26% учешћем ПО Ласта-Градски саобраћај на две нове сезонске линије, Ада 1 и Ада 3 са 8 ангажованих аутобуса, као и додатним ангажовањем 20 аутобуса викендом и 6 додатних аутобуса ангажованих свакодневно на редовним линијама.

Реконструкција објекта техничког одржавања у Старој Пазови

У протеклој години започета је реконструкција објекта Техничког одржавања у Старој Пазови. Објекат има површину од 600м² и састоји се од 2 хале, хале са каналима за дневну негу и замену уља и филтера, као и хале са сервисом, магацином и филцеларијским простором. До сада је у реконструкцију уложено 29 милиона динара.

Реконструкција АС Стара Пазова

У 2012 урађена је реконструкција и адаптација приземног дела станичне зграде, површине од 220м². Пословни простор зе реорганизован, изграђена је нова Шалтер сала, чекаоница за путнике и проширен канцеларијски простор. Такође, реконструисан је бифе и трговински објекат. Вредност ове инвестиције је око 13 милиона.

Официјелни превозник Европског рукометног првенства

Ласта је била официјелни превозник Шеснаестог европског првенства у рукомету, од 15. до 29. јануара. Градови домаћини били су Београд, Нови Сад, Вршац и Ниш. Превоз је био ангажован за репрезентације учеснице, представнике ЕХФ, судије и делегате, акредитоване новинаре и чланове Рукометног савеза Србије. Било је 264 ангажованих аутобуса и 32 комби возила. Похвале за услугу стигле су од највиших званичника Европског рукомета, као и спортске јавности.

Нагреде

За успешно пословање у 2011 Ласта су додељене 3 престижне награде, „Најбоље из Србије“ од Привредне коморе Србије, „Оскар престижа“ од Аутомобилског форума, као и награда „Партнер хотелске индустрије“ коју додељује Редакција Туристичког цвета у сарадњи са Удружењем за туризам и угоститељство при ПКС. У 2011. Ласта је остварила приход од 9.847.995.727,45 динара, превезла 82 милиона путника, обновила возни парк са 60 нових и 19 половних аутобуса.

Прилог припремила: Мика Субошић у сарадњи са Службом за контролу пословања, план и анализу, Саобраћајном службом, Службом за инвестиције, Техничком службом и Информативно-управљачким центром

Саобраћајно предузеће „Ласта“ је и ове године дала свој удео у донацији за набавку неопходног уређаја, Удружењу оболелих од мултипле склерозе из Београда. Набављен је веома вредан уређај

за рехабилитацију пацијената оболелих од мултиплекслерозе, можданог удара, параплегије, церебралне парализе и осталих неуролошких болести, који ће бити доступан пацијентима у сали за рехабилитацију овог Удружења, које се налази на Новом Београду.

Удружење оболелих од мултипле склерозе Београда, после две године интензивног тражења помоћи од великих система и институција у друштву, успели су да купе овај вредан уређај за своје чланове који су оболели од мултипле склерозе или других неуролошких болести. Терапија на новом уређају траје 15-так минута, а у Удружењу истичу да је могуће обавити 24 третмана у току дана. Сматрају је највреднијом справом у сали за рехабилитацију. Овај уређај за само неколико дана показао је видне позитивне ефекте. После три месеца у Удружењу ће

урадити опсежну анализу ефеката терапије овим уређајем. Мотомед – терапија покретом је моторизовани софтверски контролисани систем за терапију покретом за људе са парализом, грчевима и физичким недостацима. МОТОмед вива2 је специфичан за кориснике колица и људе са отежаним кретањем који имају додатна ограничења, моторне активности руку, шаке и прста, или имају ослабљен вид. На великом екрану слова и графикони јасно су читљиви. Оперативни тастери се добро осећају због своје величине уз додатак свог самообјашњавајућег радног програма. Овај уређај оптимално подупире самостални рад корисника. На екрану се показују занимљиви повратни подаци о тренингу, у најновијем формату. Модови пасивног и активног тренинга, али и времена одвојено се анализирају.

Уметничка слика на дар

У знак захвалности за досадашњу сарадњу и помоћ Удружење оболелих од мултипле склерозе из Београда, доделило је Захвалницу и уметничку слику на дар Ани Петровић, ПР и маркетинг менаџеру СП „Ласта“.

Б. Пејовић

У организацији хуманитарног фонда „Осмех на дар“ и 204 ваздухопловне бригаде Војске Србије НОВОГОДИШЊИ ПАКЕТИЋИ ЗА НЕЗБРИНУТУ ДЕЦУ

У сарадњи са 204. Ваздухопловном бригадом ваздухопловства и против ваздухопловне одбране Војске Србије, први студентски хуманитарни фонд „Осмех на дар“ 28. децембра организовао је поделу пакетића за децу из београдских домова за незбринуту децу: „Моше Пијаде“, „Јован Јовановић Змај“ и „Прихватилишта за децу и омладину“. Подела је организована на Војном аеродрому Батајница где су деца дочекала слетање Деда Мраза и Добре Виле, фотографисала се у авионима, радовала пакетићима и дружила се са припадницима Војске Србије. Акцију је подржала СП Ласта бесплатним превозом малишана, њихове пратње и представника „Осмех на дар“ од домова до Аеродрома, у одласку и повратку. Вожњу је реализовала ПО „Авала“.

Зоран Сокић, старији водник из команде 204. Ваздухопловне

Возач Саша Јовчић, ПО Авала

бригаде рекао нам је: „У години у којој обележавамо 100 година српског војног ваздухопловства част нам је и задовољство да учествујемо у овој хуманитарној акцији заједно са фондом „Осмех на дар“. Припадници наше бригаде прикупили су део средстава за куповину пакетића и организовали слетање Деда Мраза и Добре Виле. Желео бих да се захвалим и Ласти без чије подршке не бисмо нашим малишанима улепшали овај дан. Корисници смо Ластине услуге, изузетно смо задовољни и имамо добру сарадњу са ПО „Ласта Срем“ и директорком Сањом Глоговац.

М.С.

**ПОДНЕТА ДОКУМЕНТАЦИЈА
ЗА РЕФАКЦИЈУ АКЦИЗЕ ЗА ГОРИВО**

Министарство финансија је у Службеном гласнику број 112/2012 донело Правилник, којим је одређеним правним лицима дата могућност за повраћај дела акцизе за гориво (односно за нафтне деривате који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе за превоз лица и ствари). Држава је овим Правилником дала могућност за повраћај акцизе у износу од 5 динара по литру, али само за плаћене фактуре. Услед непрецизности самог Правилника, како по питању класификације деривата који улазе у право на рефакцију, тако и по питању количине за коју се може поднети захтев, изашло је доста тумачења, а на крају и само тумачење Пореске управе.

Вођени упутством Пореске управе, Ласта је одржала више састанака како би се формирала радна група за припрему ове изузетно обимне документације. У припреми су учествовале:

- Саобраћајна служба
- Служба техничког одржавања
- Служба финансија
- Рачуноводство
- Сектор за лизинг
- ВЛС

Да би се све предало на време, ангажова-

но је око 15 запослених, а сама припрема је трајала око месец и по. По завршетку посла, Пореској управи за велике пореске обавезнике је 31. 01. 2013. године предато 14 регистратора и 3 мање фасцикле. Међутим, предајом документације, није завршен посао, јер ни запосленима у Пореској управи није јасан нити Правилник, нити само упутство које су објавили, па смо са њима у свакодневной комуникацији око допуне, реорганизације докумената, али и садржаја самог обрасца за пријаву. Како још увек има доста нејасноћа, нисмо сигурни ни који би то износ рефакције за последњи квартал 2012. године могао да се очекује.

Пореска управа по пријему захтева за рефакцију има рок од 30 дана да изда решење, а сам повраћај средстава се врши у року од 15 дана од добијања решења. Имајући у виду да наше фактуре за гориво имају валуту плаћања од 60 дана и под претпоставком да ће све бити плаћене на време, исплата акцизе се не може очекивати пре половине априла.

Татјана Павловић,
Извршни директор за финансије

**СКУПШТИНА ПКС УТВРДИЛА
ДАЉИНАР**

На Скупштини Привредне коморе Србије, 12. децембра 2012. године потпредседник Привредне коморе Србије и генерални директор СП Ласта, **Велибор Совровић** представио је Даљинар за међумесни саобраћај. По његовим речима Даљинар представља веома важну могућност за додатни приход и веома значајну подршку српској транспортној привреди. Скупштина ПКС утврдила је даљинар за међумесни саобраћај, којим се утврђује удаљеност у километрима између аутобуских станица, односно аутобуских стајалишта са минималним временима вожњи аутобуса између станица, на одређеној релацији. Ови подаци објављени су на сајту ПКС. Превозници ће моћи да користе и апликативни софтвер. То решење представљаће и модел сарадње са српским транспортним предузећима у речном, ваздушном, железничком и друмском саобраћају.

М.С.

**НОВИ
АУТОБУСИ**

Крајем године возни парк СП Ласта обновљен је са 1 Бовом Футуром, 2 минибуса Карсан Ј10 и 1 Сором ЛХ 12, у оквиру раније уговорене испоруке. Карсан Ј10 спада у категорију лаких возила, има мотор еуро 5, истоименог је произвођача из Турске. Климатизован је и опремљен аудиоопремом са 15 места за седење и 7 места за стајање. Једно возило је прерасподелом додељено профитној организацији у Смедереву, а друго профитној организацији у Смедеревској Паланци. СП Ласта укупно има 3 Карсана, од којих је претходном испоруком један додељен ПО „Ласта Срем“ Уговором је предвиђена испорука још 2 возила.

М.С.

**ГОСТОВАЊЕ
КУД „КРИВА РЕКА“ У БЕОГРАДУ**

Културно-уметничко друштво „Крива Река“ из села Беривојце са Косова и Метохије у јануару је гостовало у Београду, у оквиру веома садржајног програма. Чланови овог друштва, предвођени директором Драганом Антићем била су гости биоскопа Шумадија, обишли су храм Светог Саве, присуствовали кошаркашкој утакмици Партизан-Цибона, и имали врло запажен наступ у „Жикиној шареници“, и емисији ТВ Студио Б „Добро јутро Београда“.

Програм су организовали чланови Ротари клуба Београд-Чукарицауз подршку БАС-Београд, СП Ласта, ГСП „Београд“, КК Партизан, „Железничке школе“ и „Арт 011“.

М.С.

21 ПОЛАЗАК У МЕЂУНАРОДНОМ САОБРАЋАЈУ

У периоду од 28. децембра до 12. јануара Ласта је у међународном саобраћају реализовала 21 бис полазак, од којих 19 на линијама ка Европи, а 2 на линијама у региону. Поред тога, увела је и 2 додатна недељна поласка до Граца, у оквиру линије Београд-Линц. Попуњеност капацитета била је добра на редовним поласцима, као и на бис поласцима. У односу на исти период претходне године, превезен је већи број путника.

Највећи број бис поласака организован је на линијама за Немачку-8, где је због повећаног интересовања путника на редовним поласцима био ангажован и значајан број даблдекера. Ове поласке Ласта је организовала у сарадњи са Панонијабусом, у чијем власништву су линије за Немачку. Према речима **Жељка Стојаковића**, шефа саобраћаја ПО Ласта међуградски и међународни

саобраћај, велико интересовање било је и на линији за Париз, где је организовано 7 бис поласака, а на линијама за Праг, Гетеборг, Амстердам и Лион по 1 бис полазак. У региону их је било 2, од којих 1 за Жабљак, а 1 за Љубљану. Број путника повећан је и на линији за Аустрију, где се превоз, у периоду од 28. децембра до 18. јануара, обављао са 4 недељна поласка.

Превоз у међународном саобраћају, у време Новогодишњих празника, реализован је са већим бројем поласака у односу на исти период претходне године, када није било бис, а ни додатних поласака на постојећим линијама. Услуга је била по високим стандардима, са добром организацијом превоза, квалитетним возним парком и максимално прилагођена захтевима путника. Благовремено су извршене припреме, у оквиру којих су уведени нови поласци за Грац, у периоду од 29. до 31. децембра измењена времена поласака за Лион, Париз и Праг, као и припрема возног особља и возног парка, којом су обезбеђени даблдекери у сталној резерви.

47 БИС ПОЛАЗАКА У МЕЂУГРАДСКОМ САОБРАЋАЈУ

У време Новогодишњих празника карта више тражила се и у домаћем саобраћају. У периоду од 28. децембра до 03. јануара реализовано је 47 бис поласака. Највећи број био је на линијама за Златибор и Копоник, као и на линијама за југ Србије. Попуњеност капацитета била је добра, као и на другим редовним поласцима у међуградском саобраћају.

Као и претходних година, и ове године велики број наших грађана за Новогодишње празнике кренуо је ка зимским центрима и другим градовима Србије. Ласта је спремно дочекала повећан број захтева за путовање и у складу са тим обезбедила адекватне капацитете. Поред редовних поласака у међуградском саобраћају, 28. децембра организовано је 6 бис поласака, од којих је највећи број био ка југу Србије-Блаце, Куршумлија, Нови Пазар... Наредног дана велико интересовање било је за планинске центре, организовано

је укупно 12 бис поласака, од којих 6 за Златибор, 3 за Куршумлију, 2 за Копоник и 1 за Пролом Бању. Највећи број бис поласака реализован је 30. децембра-15, од тога 10 за Златибор, 3 за Копоник и 2 за Ниш.

На линијама ка Београду, 02. јануара са Златибора је организовано 6, а са Копоника 1 бис полазак. Слична ситуација била је 03. јануара, када је такође, са Златибора кренуло 6 ванредних аутобуса. Наредних дана била је боља попуњеност капацитета и на другим линијама ка Београду. Квалитет превоза био је на завидном нивоу, путници су поред добре услуге, имали могућност да користе породичне попусте на сезонским линијама ка зимским центрима, као и редовне попусте који важе на свим редовним линијама међуградског саобраћаја.

Мика Субошић

370 ВАНЛИНИЈСКИХ ВОЖЊИ

У време Новогодишњих празника обим услуге ПО Ласта за међуградски и међународни саобраћај био је увећан значајним бројем ванлинијских вожњи. У периоду од 28. децембра до 04. јануара укупно је реализовано 370 вожњи. Вожње су реализоване за дестинације у земљи, иностранству, а било је и значајног броја трансфера на територији Београда.

У оквиру аранжмана ка ино дестинацијама реализовано је 45 ванлинијских вожњи. Према речима Жељка Стојаковића, шефа ПО М и МС, ове вожње реализоване су са 32 дабл декера и 13 соло аутобуса. Најатрактивнија дестинација био је, као и претходне две године Краков, где су долазак Нове године прославили студенти и припадници млађе генерације. Припадници старијих генерација најчешће су бирали Праг, Беч, Братиславу, одређен број вожњи реализован је и за Берлин, Букурешт, Будимпешту, а по једна за Кан и Атину.

У односу на исти период претходне године број ванлинијских вожњи за Новогодишње аранжмане у иностранство остао је на истом нивоу.

Паралелно са реализацијом превоза за аранжмане кренуле су и ванлинијске вожње за зимске туристичке центре у Француској: Val Thorens, Tignes, Les 2 Alpes, Alped Huez, Orelle, Serre Chevalier, Les Orres, Risoul, Vars..Вожње су уговорене за период 28. децембар - крај марта.

Златко Буковник, шеф ВЛС службе ПО Ласта М и МС истиче да је највећи број корисника ванлинијске услуге из привредног сектора-привредна друштва и

туристичке агенције, као и најуспешнији спортски савези и клубови.

Услуга је прилагођена потребама корисника и подразумева вожње до било које дестинације у земљи и иностранству, трансфере, разгледање града. На располагању је велики број модела возила, високотуристичког, туристичког, приградског и градског типа, као и комби возила. Возила су опремљена најсавременијом опремом. Изнајмљивање ради Служба ванлинијског превоза, пословне организације и пословнице Туристичке агенција СП Ласта.

Предности услуге из угла корисника:

- могућност испуњавања захтева у погледу великог обима капацитета
- квалитет превоза
- висок ниво хигијене возила
- генерално задовољство возним особљем
- коректност и тачност у испуњавању свих обавеза
- добра комуникација са ВЛС
- дугогодишње искуство и добра сарадња са корисницима.

Мика Субошић

Датум	Број ВЛС вожњи
28.12	32
29.12	59
30.12	64
31.12	52
01.01	57
02.01	59
03.01.	47
Укупно	370

Дестинација	Бр ВЛС вожњи
Краков	12
Праг	6
Беч	6
Братислава	4
Истанбул	3
Берлин	2
Букурешт	2
Будимпешта	2
Остали аранжмани	8
Укупно	45

Према речима **Предрага Лукића**, директора ПО Ласта за међуградски и међународни саобраћај, није било примедби на квалитет превоза у време Новогодишњих празника, иако је поред редовних поласака у међуградском и међународном саобраћају било више од 440 ванлинијских, бис и додатних поласака. За реализацију превоза била је потребна стручност, искуство и велико знање свих који су укључени у ланцу пружања услуге, од руководиоца и шефова саобраћаја, диспечера, возног особља, Букинг службе, до пословница, представника на БАС-у, као и других пословних организација из Ласте.

<p>ФРАНЦУСКА БЕОГРАД-ПАРИЗ Београд/понедељак, среда, петак, субота - 10:45; уторак-13:00 Париз/понедељак, среда, петак, недеља-14:30; четвртак-17:00 БЕОГРАД- Ла Рош - Анси - Шамбери - Гренобл -ЛИОН Београд/среда, субота-13:00 Лион/понедељак-09:00; петак-18:00 БЕОГРАД-Ница -Тулон-Марсеј-Авињон-МОНПЕЉЕ Београд/четвртак-11:00 Монпеље/субота-11:00</p> <p>ИТАЛИЈА БЕОГРАД-Падова-Вићенца-Верона-бреша-Милано-ЋЕНОВА Београд/ четвртак-11:00 Ћенова/субота-19:45 БЕОГРАД-Падова-Вићенца-Верона-бреша-МИЛАНО Београд/среда, субота-13:00; четвртак-11:00 Милано-понедељак-16:00; субота 21:25</p>	<p>ХОЛАНДИЈА / БЕЛГИЈА БЕОГРАД-Лијеж-Брисел-Антверпен-Бреда-Роттердам-Амстердам Београд/среда, субота-10:30 Амстердам/среда, субота-06:30</p> <p>БЕОГРАД-Сент Гален-ЦИРИХ Београд/уторак, четвртак, субота- 20:00 Цирих/уторак, петак, недеља-16:30</p> <p>ШВЕДСКА БУЈАНОВАЦ-БЕОГРАД-ГЕТЕБОРГ Београд/петком и недељом-08:00 Гетеборг/четвртак, недеља-00:00 БУЈАНОВАЦ-БЕОГРАД-ГЕТЕБОРГ—ЈЕНЧЕПИНГ Београд/недеља-08:00 Јенчепинг/четвртак-21:00</p> <p>ДАНСКА БЕРАНЕ-БЕОГРАД-КОПЕНХАГЕН Београд/петак, недеља-08:00 Копенхаген/четвртак, недеља-05:30</p>	<p>ЧЕШКА БЕОГРАД-Нови Сад-Суботица-Брно-ПРАГ Београд/среда-12:00; недеља-08:00 Праг/понедељак, петак-13:00</p> <p>СЛОВАЧКА БЕОГРАД-Нови Сад-Суботица-БРАТИСЛАВА Београд/среда-12:00; недеља-08:00 Братислава/понедељак,петак-19:00</p> <p>АУСТРИЈА БЕОГРАД-Птуј-Марибор-Грац-ЛИНЦ Београд/среда, недеља-21:00 Линц/уторак, петак-15:30</p> <p>НЕМАЧКА Свакодневне поласке у 11:00 у организацији Панонијабуса одржавају СП Ласта, Севертранс и кооперант Дојче Туринг, као и поласке у другим временским терминима-четвртком, недељом, суботом. Линије покривају више од 25 градова у Немачкој.</p>
--	--	---

ЛАСТА ЈЕ НАЈУДОБНИЈЕ МЕСТО СА ЕКСТРА УСЛУГОМ

Током 2012 године на линијама ка зимским туристичким центрима у Србији превезен је значајан број путника. Поред редовних поласака, Ласта је за Златибор организовала 70 бис поласака, а за Копаоник 37. И ове године наши најпопуларнији зимски центри су у фокусу туриста који користе Ластин превоз. У највећем броју путују млади људи, међу њима има и странаца, а има доста и групних путовања. Према речима Марије Рајић, референта за међуградски саобраћај, на линији за Копаоник путници радије користе поласак у 08.45 него поласак у 05.45 часова. Приход по пређеном километру на овој линији је много већи него приход на линији за Златибор. Имајући у виду чињеницу да се превоз за Копаоник обавља са више поласака него за Златибор, за нашу анкету одабрали смо и већи број путника са ове линије.

ЗЛАТИБОР

Тијана Ашић: „Путујем до Ужица. Превоз је одличан, као и на другим вашим линијама. Често путујем на релацији Крагујевац-Београд.Превоз се одвија без пуно стајалишних места, без пуно пауза током путовања, аутобуси су доброг квалитета. Ласта има стандарде, ефикасну услугу и то је њена предност у односу на све друге превознике.“

Милица и Небојша Стојановић: „Често путујемо на Златибор и увек користимо услугу ваше компаније. Ласта је најпозданији и најсигурнији превозник.“

Никола Мириловић: „Први пут путујем Ластом на зимовање. Мислим да је Ласта добра компанија и да на путовању може пружити максимум комфора и задовољства. Моји пријатељи користе вашу услугу, до

сада нису имали никаквих примедби.“
КОПАОНИК

Владимир Перовић: „На зимовање сам кренуо са друштвом. Ластина услуга је одлична. Сви сегменти услуге су на високом нивоу. Ластом сам путовао и до других дестинација. Не мењам је. Пуно похвала за ваше возаче и добре аутобусе.Ласта је најудобније место са екстра услугом!“

Јелена Аксић: „Изузетно сам задовољна вашим услугом. Ластом путујем на море, Златибор, Копаоник... Аутобуси су брзи, удобни и чисти, а возно особље љубазно и професионално. Путујем на зимовање и у повратку ћу користити вашу услугу.“

Лазар Стојановић: „Сада сам допутовао Ластом из Смедерева и путовање Ластом настављам за Копаоник. То довољно говори о поверењу које имам у вашу

компанију. Аутобуси су одлични, возно и продајно особље одлично. Свуда путујем Ластом, на Златибор, по Европи, користим услугу ваше агенције у Смедереву. На Копаоник идем на зимовање. Надам се да ћу се добро провести и са пуно лепих утисака вратити Ластом за

Београд, а потом у Смедерево.“

Матеја Ајатовић: „Годинама идем на зимовање на Копаоник. Увек Ластом. Превоз је одличан.“

Драгана Лазић: „Две године путујем Ластом на Копаоник. Превоз је савршен! Аутобуси су доброг квалитета, тајминг одличан, возно особље љубазно, комплетна услуга ванредног квалитета!“

Милица Савић: „Услуга је одлична, годинама путујем Ластом на Копаоник. Ваш квалитет су нови аутобуси, брзина, висок ниво хигијене, редовност у поласцима и доласцима.“

Нинослав Шћепановић: „Путујем на Копаоник на зимовање. Тамо имам кућу. Увек путујем Ластом.Услуга је изванредна. Ластина предност у односу на друге превознике је у квалитету аутобуса и брзини која је кључна за мене, али и многе друге путнике.“

ПОЛАСЦИ

БЕОГРАД - КОПАОНИК / до 15. марта
Београд / 08.45 часова свакодневно;
05.45 часова петком, суботом и недељом
Копаоник / 13.30 часова свакодневно;
17.45 часова петак - субота - недеља

БЕОГРАД- ЗЛАТИБОР/до 28. фебруара
Београд / 08.00 часова свакодневно
Златибор / 14.00 часова свакодневно

MetalRad

METALRAD d.o.o.
22320 Indija • Zmaj Jovina 74
Tel. 022 557 385 • Fax: 022 559 379
www.metalrad.rs
e-mail: office@metalrad.rs

БЕОГРАД

Oblakovska 16
Tel/fax: 011 369 27 03, 365 71 95
Mob. 063 1044 581, 063 1044 582
e-mail: cuk@metalrad.rs

НОВИ САД

Pere Popadića 2
Tel/fax: 021 419 231
Mob. 063 38 64 64
e-mail: nenad@metalrad.rs

КИКИНДА

Kumanovska 101
Tel/fax: 0230 25 423
Mob. 063 584 028

КОЧНЕ ПОЛУГЕ, REMONT
ABS EBS UREĐAJI

PNEUMATSKI VENTILI
DISK KOČNICE, REMONT

ВУЧНЕ КУКЕ, SETOVI ZA
POPRAVKU I REMONT

DISK PLOČICE, OBLOGE,
DISKOVI NAJVIŠEG KVALITETA

УТИКАЧИ, SPIRALNI KABLOVI,
ABS EBS KABLOVI

HIDRAULIČNI CILINDRI,
REMONT CILINDARA

SVETLOSNA OPREMA
ZA PRIKOLICE
VODEĆIH EVROPSKIH
PROIZVOĐAČA

PNEUMATSKI VENTILI,
ABS EBS KOČNICE

an ArvinMeritor brand
DISK KOČNICE, SETOVI
ZA POPRAVKU, REMONT

LAMELE, KORPE I
DRUK LEŽAJEVI

УСПЕШНА 2012. ГОДИНА

Ласта Тревл Туризам у протеклој години постигла је добре резултате у свим сферама пословања. Услугу је користило 13.000 туриста, организовано је 60 туристичких тура на иностранације, као и екскурзије за 50 школа у земљи и иностранству. Такође ЛТТ је начинила значајне искорак на тржишту, и што је најважније задобила поверење великог броја нових клијената. Успеси су постигнути и на развојном плану, и то се манифестује у новим услугама које ради као и богатству туристичких аранжмана које ће представити на овогодишњем Сајму туризма у Београду. О наступу на Сајму, као и пословању у протеклој години разговарали смо са Небојшом Мирковићем, руководиоцем Ласта Тревл Туризам.

Како ће Ластина агенција наступити на овогодишњем Сајму туризма?

На Сајму ћемо представити комплетну понуду за 2013. годину. Наша понуда је богата у свим сегментима и намењена широком кругу корисника. У програму су летовања, бањски и планински туризам, путовања по Европи, шопинг туре, програми за разгледање Београда. Понуда је прилагођена стандарду просечног грађанина у Србији, као и клијентели са дубљим џепом. Наравно, посетиоци ће бити у прилици да се упознају и са другим услугама које пружа наша агенција, а то је услуга обезбеђивања хотелског смештаја, „Креирајте сами своје путовање“, продаје међународних, међуградских и авио карата, здравствено путно осигурање, рент а кар итд. Циљ је да добро испромовишемо комплетну понуду и квалитет који нуди наша агенција. Очекујемо да ће Ластин штанд бити добро посећен како од грађана тако и од садашњих и потенцијалних партнера.

Које програме бисте посебно издвојили?

То су програми који уживају поверење

корисника и који су до сада имали добре резултате. Као и претходних година, за овогодишњу сезону обезбедили смо капацитете у Црној Гори, у летовалиштима: Игало, Мељине, Херцег Нови и Бечићи, где су цене приступачне, а квалитет услуге добар. Имамо добру понуду за Грчку, са апартманским и хотелским смештајем, као и квалитетне аранжмане за Охрид и Корчулу. Такође, туристи ће у нашој агенцији имати могућност да купе аранжмане и за далеке дестинације, избор програма је богат. У оквиру бањске понуде издвојио бих Пролом Бању, Соко Бању и Врњачку Бању, које поред добрих услова за пружање здравствених услуга, представљају и одлична места за одмор, уживање и рекреацију. У овогодишњу понуду уврстили смо и викенд аранжмане за Сегедин и Беч, За 8. Март припремили смо аранжмане за Охрид, Требиње, Дубровник, Истанбул, понуда је одлична, а одзив туриста за ове програме добар. За Ускршње и Првомајске празнике имамо аранжмане за Швајцарску, Кападокију, Париз, Италију, Шпанију и Немачку. Наши аранжмани за путовања по Европи су изванредног квалитета, у понуди су најзначајније дестинације и квалитетан смештај.

Понуда за разгледање Београда је изузетно атрактивна како за госте из земље, тако и за госте из иностранства. У сарадњи са ТОВ-ом радимо разгледање града суботом, у летњој сезони имамо „Кружну туру до Авале“ која је изузетно добро посећена од самог отварања, свакодневно разгледање града отвореним аутобусом са аудио водичем на 8 језика, као и два програма манастирских тура.

Како оцењујете резултате у 2012. години?

У 2012 забележен је узлазни тренд у готово свим сегментима пословања,

у повећању обима услуге, освајању нових тржишта, проширењу туристичке понуде новим садржајима, као и повећању прихода. Постигли смо завидан ниво у реализацији екскурзија и аранжмана. У односу на 2011. годину приход по реализованим екскурзијама готово је повећан за 53%, а у односу на 2009. четворостручен. Сви наши капацитети на Црногорском приморју били су продати у априлу, добри резултати остварени су и у продаји апартманског и хотелског смештаја у Грчкој. За Охрид постојала је значајна заинтересованост путника, али је због укидања Ластине редовне линије за ову дестинацију очекивани резултат изостао. Интересовање за летовалишта у Хрватској је било мање због високих цена у тој земљи. У значајној мери увећали смо обим ванлинијске услуге и субагенцијских послова. Међу највеће успехе у овој години убрајамо отварање Ластине агенције у Чачку, то је град са значајним бројем становника и школа, као потенцијалних корисника наше услуге. Други искорак на тржишту начињен је у Младеновцу, где смо организовали екскурзије за готово све школе. Туристичку понуду обогатили смо новим садржајима. Поред постојећих програма за разгледање наше престонице отвореним аутобусом Ласта Опен Топ, увели смо и програм панорамског разгледања града, који имамо, и у зимској сезони, али затвореним аутобусом. Боримо се за сваког туристу, трудимо се да децу из унутрашњости Србије, када дођу овде, укључимо у програме разгледања Београд из Ластиног отвореног аутобуса, као и туристи из иностранства. Улажемо максимум напора да на екскурзијама деца буду безбедна и сигурна. Држимо до речи! Све што је лоше брзо се чује, а све добро још брже. Када урадимо добру презентацију наше услуге, онда се то зна и у Чачку и у

Смедереву, и у Крагујевцу, и дођу нам професори из крагујевачке Гимназије да за њихове ученике организујемо екскурзију.

Такође, желео бих поменути да смо ове године увели и услугу рент а кар и да гостима нудимо услугу „Креирајте сами своје путовање“. Агенција је имала добру маркетиншку подршку и услугу промовисала на другим сајмовима туризма.

Да ли пословање можете илустровати конкретним подацима?

У 2012. години наша агенција пружила је услугу за 13.000 туриста (без аутокарата). На екскурзијама смо укупно превезли 6.000 ученика из 50 средњих и основних школа на дестинацијама у Србији, Италији, Мађарској, Чешкој, Аустрији, Шпанији, Грчкој. У аранжману наше агенције на Црногорском приморју летовало је 1.000, на планинама и бањама 1.500 људи. За ванлинијску услугу рентирано је 800 аутобуса. Током године продали смо 16.000 карата за међународни и међуградски саобраћај. Велики број путника је преко наше агенције летовао и на другим дестинацијама, у Грчкој, Египту, Тунису, Турској и Шпанији. Реализовано је преко 60 туристичких тура на дестинацијама као што су: Швајцарска, Шпанија, Аустрија, Италија, Мађарска, а највеће интересовање је било на дестинацији Истанбул. Иако је Ласта лидер у друмском саобраћају, можемо се похвалити јако успешним пословањем авио шалтера, где је током 2012. продато 1.500 карата. Пословање је било изузетно успешно и надмашило је наша очекивања. Пословали смо са добити. Раст прихода најбоље можемо илустровати податком да је приход у 2012. години повећан за 20.40 % у односу на претходну годину, а за 45% у односу на 2009. годину. Уочљив је раст прихода у готово свим услугама које пружамо. У овој години први пут успели смо да у укупном приходу учешће продаје карата буде мање у односу на остале услуге. Ранијих година продаја међуградских и међународних карата у укупном приходу учествовала је са процентом око 55%, а ове године тај проценат износи 44%. Овакве резултате не бисмо постигли да није било добре организације, ефикасног и професионалног ангажмана. Овим путем желео бих да се захвалим свим запосленима у нашој агенцији.

Какве погодности туристима нуди Ласта?

Корисницима наше услуге нудимо и могућност плаћања на више месечних рата, попусте на превоз редовним линијама за кориснике аранжмана у Црној Гори, на Хрватском приморју, термама Словеније, планинама и бањама Србије, гратис превоз на нашим линијама за кориснике иностраних аранжмана, који не живе у Београду.

Какви су вам планови за наредни период?

Приоритет је јачање тржишне позиције. У том погледу нисмо довољно искористили наше потенцијале. У плану је отварање агенције у Новом Саду. Нови Сад је велико тржиште које нисмо покрили ни сезонским линијама за Црногорско приморје, нити туристичком понудом. Пословни простор већ имамо, то је наша пословница која се налази у самом центру града, у непосредној близини хотела Нови Сад. Простор ћемо преуредити, избрендирати, опремити адекватном опремом, кадровима и туристичким програмима.

Боље резултате можемо имати и у програмима дечјег туризма. За то нам је потребна подршка, како Ласте тако и других структура које функционишу изван Ластиног система. На територији града Београда у Ластиним аутобусима возе се ученици за које превоз плаћа Град. Њихове школе имају разне захтеве према Ласте, као што су прилагођавање полазака, отварање нових полазака, а кад организују екскурзије онда бирају друге агенције. У Крагујевцу је слична ситуација. Деца користе Ластин градски превоз, а ми за њих не организујемо екскурзије.

Какву подршку туристичка агенција има у самој Ласте?

Нама је потребна добра подршка из система, али нажалост за сада имамо подршку само из једног дела. Генерални директор, Велибор Совровић и заменик генералног директора, Драган Белић препознали су развојну перспективу туризма у Ласте, могућност стварања већег прихода од ове делатности и дали подршку за реализацију наших програма. Такође бих желео да похвалим директора ПО Младеновац, Горана Топаловића, без чијег ангажмана не бисмо ушли на тржиште ђачких екскурзија у Младеновцу. Таква подршка потребна нам је и од других пословних организација и служби које су укључене у ланац пружања услуге. То је у интересу целе Ласте. Примера ради, уколико се деси квар на путовању које организује наша агенција, ми смо дужни да у најкраћем временском року обезбедимо превоз, па чак и код других превозника, а када се то деси, Ласта то мора и да плати.

Како видите будућност Ластине туристичке агенције?

Туризам у привреди у свету заузима другу позицију, после енергетике. Туризам у Србији је развојна грана. У том контексту сматрам да Ластина агенција има будућност, а има је због низа других предности, као агенција која послује у оквиру великог саобраћајног система, која има квалитетну понуду, добру продајну мрежу и могућност да је шири на српском тржишту.

Мика Субошић

УПОРЕДНИ ПОДАЦИ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ			
	2012/2011	2012/2010	2012/2009
ЕКСКУРЗИЈЕ	+53%	+45%	+76%
АГЕНЦИЈСКЕ УСЛУГЕ	+46%	+39%	+62%
ЛЕТОВАЊА	+41.46%	+41.17%	+43.15%
АРАНЖМАНИ	+38.23%	+47.80%	+1.22%
ВАНЛИНИЈСКИ ПРЕВОЗ	+24.19%	+43.02%	+51.70%
ПРОДАЈА КАРАТА	+1.33%	+8.72	+31%
ПУТНО ОСИГУРАЊЕ	+36.61%		
АВИО КАРТЕ	%		
МЕЊАЧНИЦА	-24%		
	+1.15		
ПРИХОД	+20,40%	+31%	+44,47%

САДРЖАЈНИ ПРОГРАМИ СВИХ АРАНЖМАНА

За сезону пролеће- лето 2013.године Ластина туристичка агенција припремила је разнолику палету програма својих туристичких аранжмана. Одређен број програма је у сталној понуди, због константне заинтересованости корисника за одређене туристичке дестинације. Ове године за своје кориснике како сталне тако и потенцијалне, Ласта је припремила и нове програме, у жељи да освежи своју понуди лепим и атрактивним аранжманима. Изабране су непролазне културне вредности и историјске знаменитости различитих култура, како би се употпунила слика неке земље или одређене дестинације. Намера ТА Ласта је да буде препознатљива, особена по својим програмима, како по садржајности тако и приступачним ценама, прилагођеним стандарду свих корисника,уз могућност одложеног плаћања. Сви који се одлуче да путују са Ластом, пружа им се више могућности. Једна од њих је и услуга КРЕИРАЈТЕ САМИ СВОЈЕ ПУТОВАЊЕ, путем које корисник добија резервацију смештаја у хотелима широм Европе у термину који њима одговара. На тај начин остварује право на попуст за превоз на Ластиним редовном линијама до дестинације у коју путују.

Ласта туризам у својој туристичкој понуди има аранжмане за 8. март, пролећне, првомајске и ускршње, као и летње аранжмане. У редовној понуди су и викенд поласци за Сегедин, Беч, Будимпешту, Северну Италију....

УСКРШЊИ И ПРВОМАЈСКИ АРАНЖМАНИ:

Кападокија

Дванаестодневни аранжман са поласком 26.априла.

7 ноћења (4 полупансиона и 3 ноћења са доручком).

Обилазак локалитета Троја, Пеграмона, Ефеса, Селчука, Милета, Памуккала, Коње - старе турске престонице, Ургупа, Гореме, Деринкууа, Пасабалара, Анкаре, Истанбула...

ЦЕНА АРАНЖМАНА 425 EUR

Швајцарска тура **НОВО У ПОНУДИ!**

Седмодневни аранжман са поласком 26.априла

5 ноћења са доручком

Обилазак градића Алтдорф, вожња бродом по Фирвалдштат језеру, обилазак Берна, Лозане, Женева,...

ЦЕНА АРАНЖМАНА 399 EUR

Италија - Француска - Шпанија

Дестодневни аранжман са поласком 25.априла

7 ноћења (3 ноћења са доручком и 4 полупансиона)

Обилазак Вероне, Монака, Монтекарла, Нице, Барселоне, Фигуераса, Кана, Сан Рема...

ЦЕНА АРАНЖМАНА 370 EUR

Париз - Стразбур

Осмодневни аранжман са поласком 27.априла

5 ноћења са доручком

Обилазак Стразбура, катедрале у Ремсу, Париза, Версаја, Дизниленда...

ЦЕНА АРАНЖМАНА 359 EUR

Италија - Рим

Седмодневни аранжман са поласком 26. априла

4 ноћења са доручком

Обилазак Фиренце, Рима, Ватикана, Тиволија, Сијене...

ЦЕНА АРАНЖМАНА 275 EUR

Северна Италија - Гардаланд – Мовиеланд **НОВО У ПОНУДИ**

Петодневни аранжман са поласком 27.априла

3 полупансиона

Обилазак Вероне, забавног парка Гардаланд, Мувиленда, градића Сирмионе на обали језера Гарда...

ЦЕНА АРАНЖМАНА 195 EUR

Берлин - Дрезден

Шестодневни аранжман са поласком 28. априла

3 ноћења са доручком

Обилазак Берлина, Дрездена, Потсдама...

ЦЕНА АРАНЖМАНА 205 EUR

Дворци Баварске - трагом романтичних митова **НОВО У ПОНУДИ**

Шестодневни аранжман са поласком 27.априла

3 ноћења са доручком

Обилазак Минхена и двораца смештених у пределу Баварске:

Херенкимзе, Линдерхоф, Нојшвајнштајн, Сцхлајсхајм

ЦЕНА АРАНЖМАНА 199 EUR

Први мај у Истанбулу - Најпопуларнија дестинација у 2012.

Шестодневни аранжман са поласком 30.априла

3 ноћења са доручком

Обилазак Истанбула, крстарење Босфором, Турско вече, слободно време за шопинг...

ЦЕНА АРАНЖМАНА 165 EUR

Велики избор пролећних и викенд аранжмана за дестинације које се налазе у сталној понуди: Истанбул са поласцима у априлу, јуну и августу, Беч са поласцима у марту и априлу, Трст - Венеција у марту и априлу, Сегедин шопинг и викенд аранжмани, Будимпешта...

ПОНУДА ЗА ЛЕТО 2013.

Црногорско приморје - приватни смештај у Игалу и Мељинама на бази 10 пуних пансиона, хотелски смештај у Бечићима на бази 9 полупансиона, по изузетно повољним ценама...

Хотел Капри Игало							
Тип собе	Услуга	21.06. / 1.07.13.	1. - 11.07.13.	11.- 21.07.13.	21. - 31.07.13. / 31.07.-10.08.13.	10.- 20.08.13. / 20.- 30.08.13.	30.08. - 09.09.13. / 09 - 19.09.13.
1/2 ; 1/3; Apt 1/4,1/5	РА	210	230	230	240	220	210

Кућа Полић Мељине							
Тип собе	Услуга	21.06. / 1.07.13.	1. - 11.07.13.	11.- 21.07.13.	21. - 31.07.13. / 31.07.-10.08.13.	10.- 20.08.13. / 20.- 30.08.13.	30.08. - 09.09.13. / 09 - 19.09.13.
1/3; 1/4	РА	230	260	260	270	250	230

Хотел Бечићи Бечићи													
СОБА РР	ТИП	08.06. / 17.06.	17.06. / 26.06.	26.06. / 05.07.	05.07. / 14.07.	14.07. / 23.07.	23.07. / 01.08.	01.08. / 10.08.	10.08. / 19.08.	19.08. / 28.08.	28.08. / 06.09.	06.09. / 15.09.	15.09. / 24.09.
ХОТЕЛ БЕЧИЋИ	1/2 soba / 1/3 soba / 1/4 apt	209	239	269	289	295	295	295	289	279	259	229	209

ДОПЛАТА: СОБА СА ТЕРАСОМ И ПОГЛЕДОМ НА МОРЕ + 30 EUR; СОБА СА ТЕРАСОМ И ПОГЛЕДОМ НА ПАРК + 20 EUR (ПО СОБИ ЗА 9 НОЦЕЊА/10 ДАНА)

У понуди су још **Хрватско приморје** - Истра и Корчула, Охрид, Грчка - хотелски и апартмански смештај.

Сви наши аранжмани продају се на више рата без камате путем чекова грађана или административном забраном.

Посебне погодности за кориснике аранжмана: ПЛАЋАЊЕ У ВИШЕ РАТА ! ГРАТИС ПРЕВОЗ на редовним међуградским линијама СП Ласта до места поласка за кориснике иностраних аранжмана ПОПУСТ НА ПРЕВОЗ на свим редовним и сезонским линијама

Посебан попуст за уплате за време трајања Сајма туризма у Београду од 21. до 24. фебруара. 5% попушта за све туристичке аранжмане.

Посебан попуст за Фирст минуте уплате до 15. марта 2013. за сва летовања (Црна Гора, Грчка, Охрид, Хрватско приморје) Запослени у СП Ласта имају посебне погодности и услове коришћења наших услуга.

СВИ ЛАСТИНИ ТУРИСТ БИРОИ

БЕОГРАД САВСКИ ТРГ 1

БЕОГРАД БАЛКАНСКА 35 -39

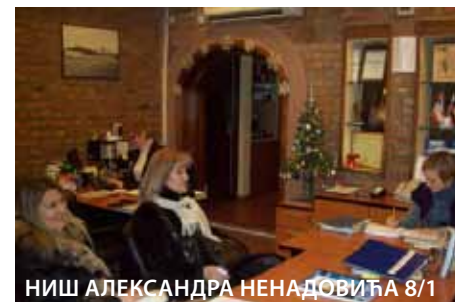
ИНЂИЈА СОЊЕ МАРИНКОВИЋ ББ

БЕОГРАД ЛАСТА АВАЛА ЖЕЛЕЗНИЧКА ББ

ВАЉЕВО КЛАНИЧКА 8

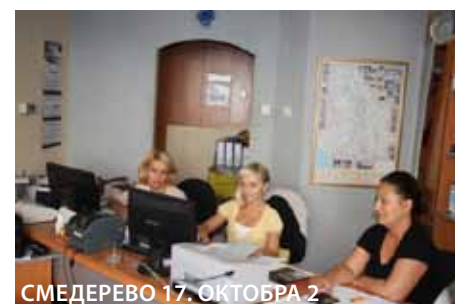
НИШ АЛЕКСАНДРА НЕНАДОВИЋА 8/1

СТАРА ПАЗОВА КРАЉА ПЕТРА I ББ

ЧАЧАК ПИВАРСКА 13

СМЕДЕРЕВО 17. ОКТОБРА 2

БЕОГРАД
Савски трг 1а
тел/факс: 011 6641 251; 6642 473
е-маил: turizam01@lasta.rs
Балканска 35-39, ТС I спрат
тел: 011 3622 298
факс: 011 3620 066
е-маил: turizam02@lasta.rs
Железничка bb
тел: 011 26 29 667, 011 32 85 899

СМЕДЕРЕВО
17. октобра 2
тел/факс: 026 22 55 66
е-маил: turistsd@open.telekom.rs

НИШ
Александра Ненадовића 8/1
тел/факс: 018 250 161
е-маил: lastanis@sezampro.rs

ВАЉЕВО
Кланичка 8
тел/факс: 014 221 630
е-маил: turistbirolastavaljevo@gmail.com

ЧАЧАК
Пиварска бр. 13
тел: 032 342 205 ; 342 206
е-маил: lasta.cacak@open.telekom.rs

СТАРА ПАЗОВА
Краља Петра Првог бр. 6
тел: 022- 310 - 445
тел/факс: 022-310-444
е-маил: turizam.srem@lasta.rs
ИНЂИЈА
Соње Маринковић б.6
тел: 022- 561-262
тел/факс: 022-561-237

БЕОГРАД ВИДИ ПОСЕТИ ДОЖИВИ

Београд у задњих неколико година бележи стални раст броја посетилаца, захваљујући доброј промоцији и афирмацији туристичких и других садржаја. На туристичкој мапи Европе и света има све бољу репутацију, захваљујући Туристичкој организацији Београда, која је активном промотивном кампањом уназад неколико година допринела рушењу предрасуда о српској метрополи. То су постигли својим ентузијазмом, креативношћу, тимским духом и добром атмосфером свих запослених у ТОБ-у. Имиџ Београда је значајно побољшан, а постао је и важан туристички центар. На челу ТОБ-а од 2010.године је Дејан Веселинов, који већ деценију ради у тој туристичкој организацији и са несмањеном енергијом и вољом ради на унапређењу туристичке понуде Београда. Повод за разговор биле су актуелности у ТОБ-у и планови за наредни период.

Из године у годину, Београд бележи све више посетилаца. Шта је то сто највише привлачи туристе да виде српску престоницу?

На туристичкој мапи Европе, Београд је све популарнија дестинација, јединствена због својих туристичких потенцијала, атракција, атмосфере града и бројних манифестација које се током године одржавају, што све заједно привлачи велики број гостију. Страни туристи који посете Београд истичу да на њих највећи утисак остављају менталитет овдашњих људи, срданост и гостољубивост, као и наша гастрономска понуда.

Колико је гостију током 2012.године посетило Београд, и који је проценат повећања у односу на претходну годину?

Београд је један од 20 градова који бележи раст у броју посета гостију. Београд је током 2012. године посетило око 600 хиљада туриста што је у односу на годину која је претходила раст од око 7%. Овај тренд раста се бележи годинама уназад.

Које би програме издвојили као најатрактивније, који су побудили највеће интересовање гостију у протеклом периоду?

Туристичка организација Београда, у сарадњи са бројним партнерима међу којима је и СП Ласта, организује различите програме разгледања града у свим периодима године. Међу њима су разгледања Београда из отвореног и затвореног аутобуса, трамваја, бродова, шетајуће туре и обиласци различитих туристичких атракција Београда попут Дворског комплекса, Авале, Земуна. Разгледања из аутобуса су програми који се реализују у свим европским градовима и веома су популарни јер омогућавају туристима да на најједноставнији начин, уз приче водича на различитим језицима, најлакше и најбрже стекну утисак о граду који обилазе. Ми бележимо велико интересовање за овом врстом програма, не само међу странцима, већ и Београђанима, који имају прилику да ближе упознају град у ком живе.

До сада је Београд успешно промовисан као град културних и спортских манифестација али и град забаве и доброг провода. Постоје ли неискоришћени потенцијали Београда које у скоријој будућности планирате да промовишете?

Из перспективе туризма, Београд је град са великим потенцијалима, које се трудимо да користимо у највећој мери, онолико колико нам инфраструктура Београда то дозвољава. Велики потенцијал је у чињеници да се Београд налази на две интернационално важне реке, Сави и Дунаву. Све већи број гостију нам током летње сезоне долази речним крузерима из земаља Европе, стога сматрамо да наутички туризам треба развијати. Мало је градова који се попут Београда могу похвалити пределима нетакнуте природе у самом центру града, као сто је Велико и Мало ратно острво, Ада Међица, Ада Хуја, а који су, на пример, идеални за љубитеље посматрања птица. Ада Циганлија је амбијентална цели-

на која заслужује посебну пажњу, поготово након добијања плаве заставе за квалитет плаже прошле године, што планирамо да активније промовишемо у будућности.

Са Ластом имате дугогодишњу сарадњу. Како је ви дефинишете? Да ли има још простора за сарадњу?

Туристичка организација Београда и СП Ласта успешно сарађују дуги низ година. СП Ласта нам је стратешки партнер у бројним промотивним активностима у земљи и иностранству. Током летње сезоне реализују се свакодневни програми обиласка Београда из Ластиног отвореног аутобуса. У зимској сезони актуелни су програми обиласка викендом. Током туристичке сезоне реализују се програми посете Авалском торњу отвореним аутобусом и Манастирска тура. За посебне прилике реализују се и специјални програми, као што је случај у оквиру манифестације „Улица отвореног срца“ када се организују бесплатни обиласци из отвореног аутобуса за посетиоце манифестације. Сарадња са СП Ласта нам је од велике важности и надамо се да ће се наставити и у будућности.

Шта припремате за ову годину?

Током маја и јуна ове године Туристичка организација Београда ће реализовати промотивну кампању под називом Следећа станица Београд/ Next stop Belgrade, у оквиру које ће се обићи градови у земљама региона и промовисати туристичка понуда Београда. Након сезоне сајмова туризма у земљи и иностранству, пред нама је летња сезона, када се организују бројне манифестације и када највећи број гостију посећује Београд. У плану нам је и реализација различитих програма разгледања града у које ће СП Ласта, као и до сада, бити активно укључена.

Бранка Пејовић

ЦЕНТАР ДОБРЕ УСЛУГЕ

Информативно-управљачки центар СП Ластва препознатљив је већ дуги низ година по квалитетном праћењу комплетног превоза на нивоу СП Ластва и СП Ластре, као и обимној интерној и екстерној комуникацији. То је центар који организацију превоза чини ефикасношћу, који ствара обимну базу саобраћајних података, веома драгоцену за планирање и стицање стручних знања младих инжењера, као и центар који успешно комуницира са путницима, медијима и комплетним системом СП Ластва. Дугогодишње искуство, стручност и праћење савремених стандарда трансформисали су га у модеран сервис са којим би се поносиле и најуспешније западноевропске компаније. Сталним приливом тачних и правовремених информација и података рад Центра може се подићи на виши ниво.

Слободан Андрејевић
руководилац ИУЦ

Ненад Остојић
саобраћајни диспечер

Дејан Перишић
саобраћајни диспечер

Александар Вуковић
саобраћајни диспечер

Љиљана Дрињак
саобраћајни диспечер

Миодраг Миленковић
главни диспечер

Драгољуб Вулић
главни диспечер

Драгомир Драгољковић
главни диспечер

Ариф Садић
главни диспечер

Рад ове службе обједињује рад свих диспечерских служби по пословним организацијама и пословним јединицама СП Ластва. Широки је спектар послова који обављају запослени у овој служби и они се деле на управљачке и информативне. У оквиру управљачких послова свакодневно, свих 24 часа током дана и свих 365 дана у години запослени прате број ангажованих аутобуса, број редовних и ванредних поласака, залихе горива, број интервенција, техничку исправност возила, закашњења и друге поремећаје у саобраћају. Координирају и спроводе рад возила за интервенције, возила за шлепање, координирају и врше проверу одређених ванлинијских возњи. У случају саобраћајних незгода обавештавају надлежне службе, Хитну помоћ, СУП, варогасце, узимају изјаве од актера, организују излазак зимских служби. И све то раде веома ефикасно и квалитетно, иако је број запослених последњих година смањен са 14 на 9, саобраћајно тржиште СП Ластва проширено на градове Крагујевац, Аранђеловац и Тител, као и новим линијама у међународном саобраћају, а извештавање интезивиранио. Инфо центар ради три дневна, недељна, месечна и годишња извештаја који се дистрибуирају на значајан број адреса у Ласти и тиме даје добру подршку пословању, а извештаје доставља и надлеж-

ним службама града Београда.

За обаљање информативних послова сваки запослени мора да добро влада информацијама, да би био успешан у комуникацији са медијима, али и са путницима. Свакодневна комуникација са медијима обавља се најчешће у јутарњим часовима, директним укључењем у радио и телевизијске програме, где се дају подаци о планираним поласцима, отварању сезонских и нових линија и поласака, ванредним поласцима, застоја на граничним прелазима итд. И у овом сегменту запослени су показали висок ниво професионализма, о томе говори значајан број укључења у програме РТС, Студио Б, Пинка, радио програма, добра сарадња са Тањугом, и задовољство широког круга јавности квалитетом информација. Инфо центар има веома богату базу података за комуникацију са путницима. Захваљујући константном обогаћивању те базе очуван је обимна комуникација са путницима путем телефона, иако Ластин сајт функционише. Према речима запослених путници често проверавају податке на сајту

питањем „Видели смо ваше информације на сајту. Да ли су тачне?“. Највећи број позива је у време празника и сезоне морских линија телефони не престају да звоне. ИУЦ је укључен и у мејл комуникацију са путницима као служба која пружа ефикасну и најквалитетнију информацију.

Поред успешног праћења саобраћаја, успешних наступа у јавности, успешне комуникације са путницима, последњих година Инфо центар је препознатљив и по учешћу у организацији најзахтевнијих ванлинијских возњи за клијентелу из високе политике, врхунског спорта и културе. Организационо руковођење ових возњи поверено је Ненаду Остојићу, саобраћајном диспечеру.

Ефикасношћу раду допринело је и пресељење у нову канцеларију, која је савремено опремљена и има добре услове за рад. Наредне године Информативно-управљачки центар СП Ластва обележава 20 година рада. Надамо се да ће је обележити у духу пружања добре услуге и да ће на развојном путу имати добру подршку целокупног система.

Слободан Андрејевић, руководилац Информативно-управљачког центра: „Информационо-управљачки центар је део великог система СП Ластва, служба која се налази на самом врху информационе пирамиде. Њен рад темељи се, пре свега, на благовременом добијању тачних информација и података, како саобраћајних служби свих ПО и РЈ, тако и осталих служби СП Ластва које имају додирне тачке са самим одвијањем саобраћаја. То је полазна тачка за ефикасан рад службе.“

Мика Субошић

СВЕЧАНИЈЕ НЕГО ИКАД

Традиционалну манифестацију „Дан возача и механичара“ СП Ластва обележила је 19. јануара у ресторани „Стари млин“, свечаније него икад. Манифестацији је присуствовало 220 запослених СП Ластва из Лазареваца и Љубовије, представници општинских власти из Лазареваца, Љубовије и Љига, затим представници лазаревачке привреде и институција, као и саобраћајних удружења и удружења пензионера. Најбољим возачима и механичарима додељене су награде, а награђени су и директори СП Ластва и СП Ластва, Слободан Радомировић и Велибор Совровић за допринос безбедности саобраћаја.

Милош Степановић, Александар Миловановић, Слободан Радомировић, Аддеа Андреа, Веселин Станковић

Ресторан „Стари Млин“ свечано је дочекао госте. Добродошлица домаћина Слободана Радомировића, директора СП Ластва и његових сарадника била је срдачна, столови украшени цветним аранжманима, звуци музичког бенда пригодни, угоститељско особље услужно, а огромна ресторанска сала попуњена до последњег места. За главним столом седе су високе званице: Бојан Стевић, заменик председника градске општине Лазаревац, Драган Милинковић, председник Скупштине градске општине Лазаревац, Видоје Јовановић, заменик председника општине Љубовија, Миодраг Старчевић, председник Општине Љиг, Славица Јањић, заменик председника Општине Љиг, затим гости из „Колубаре“ најзначајнијег партнера СП Ластва и СП Ластва у уговореном превозу: Горан Перишић, шеф Кабинета директора ПД РБ „Колубара“, Радиша Гајић, шеф службе за превоз радника ПД РБ „Колубара“, Милан Ралић Чомбе, председник синдиката „Прерада“ из Колубаре, Горан Алексић, директор Србијатранспорта, Милисав Крстовић, директор ЈП КП Лазаревац, Драган Јевтић, директор „Колубара услуге“, Војислав Ђоровић, председник Удружења возача града Београда, као и руководство Удружења пензионера СП Ластва на челу са Момчилом Ковачевићем, Момчилом Лазаревићем, Вуком Вуковићем и Градном Илић Наравно ту је био и Горан Марић, директор саобраћаја СП Ластва, Пантелија Весић, руководиоц РЈ Љубовија. Стигла је и ТВ Маг, као и други медији који прате активности Ластре.

Директор Слободан Радомировић, присутнима се обратио речима: „Част ми је да поздравим овај свечани скуп и пожелим добродошлицу нашим гостима и запо-

сленима. Ово вече посвећено је возачима, механичарима и свим запосленима СП Ластва, али и добрим резултатима постигнутим у 2012, као и почетку нове пословне 2013. године. Поносни смо што смо седму годину за редом успешно пословали и за то бих желео да се захвалим свим запосленима нашег предузећа и да посебно поздравим оне који нису вечерас са нама.“

Најбољим возачима и механичарима директор Радомировић уручио је новчане награде у вредности по 20.000,00 динара. Добитници су: Веселин Станковић, возач зглобног аутобуса, Александар Миловановић, возач аутобуса, Аддеа Андреа, аутомеханичар и Милош Степановић, аутомеханичар из РЈ Љубовија. Војислав Ђоровић, председник Удружења возача града Београда нагласио је да воз-

ачи СП Ластва годинама показују висок степен професионализма и одговорног понашања на путевима. За значајан допринос безбедности саобраћаја Удружење возача града Београда доделило је специјалне повеље Слободану Радомировићу и Велибору Совровићу, генералном директору СП Ластва.

Дан возача и механичара СП Ластва прослављен је у ванредно лепој атмосфери, уз музику и богату трпезу са укусно припремљеним специјалитетима. Возачи, механичари, запослени у администрацију, обезбеђењу, показали суда свуда на достојан начин могу представљати своју фирму. Били су одличног расположења и добри у песми, игри, дружењу...

Мика Субошић

БРАВО КОЛЕГА

Горан Китановски, возач ПО М и МС

Често путујем са аутобусом на релацији Београд-Љубљана и у обрнутом смеру. Уживам у путовању због једног дивног возача. Нажалост, његово име не знам, мислим да господин има 50 и неку годину. Са њим сам путовао пар пута, а последњи пут 12. јануара 2013. године из Љубљане до Београда, поласком у 10.00 часова. Возио је аутобус BG 640 EV. Фасцинирао ме осмехом, умиреним гласом, бригом за путнике, информацијама о прелазу границе, поступцима, бригом за дете и мајку, пензионере, за свакога је имао осмех и лепу реч. Возило је веома чисто, види се да је у једним рукама. На све то нисам могао да останем равнодушан и да вам не пренесем моје утиске. Веома сам задовољан вашом услугом и оваквим човеком који нама ствара лепу слику о вашој фирми, који нам је улепшао дан и дао жељу да поново путујем са истим превозником и таквом посадом.

У години 2013 желим Вам много пословног успеха

Павел Берник

ЉУБЉАНА, Пастеркова пот 2

ПС

И сам сам био дуго возач аутобуса, сада сам у пензији.

СЛУЖБА ППЗ, ФТО, НО И ВИДЕО НАДЗОРА

УНИКАТНА БАШТА

Непосредно после пресељења Службе противпожарне заштите, физичко-техничког обезбеђења, народне одбране и видео надзора у нове канцеларије, које се налазе поред портирнице на улазу у Аутоцентр СП Ласта на Нишком путу (поред Мокролушког потока), спонтано је никла башта са лепо уређеним зеленим површинама, растињем и цвећем. У башти је прво засађен бор. Пре две и по године купио га је Игор Момчиловић, сервисер-ватрогасац по завршеној интервенцији у Барајеву. Затим је чуваркућу донела Зорица Добријевић, референт наплате и администратор у Служби. Са следећих теренских интервенција у башту су стизали пањеви из Гроцке, каменчићи из ваљевског камелонама, цвеће са пијаце из Барича, цвеће из Сопота... Доносили су их запослени ове службе одлазећи до Смедерева, Старе Пазове, Крагујевца и других градове у којима

Ласта има своје пословне организације. Идеју су подржале и колеге из других Ластиних служби. Драган Милинковић, покљонио је ту је и тако је башта Службе ППЗ, ФТО, НО и видео надзора постајала богатија, колористичнија, лепша... Башта је уникатна, јер се у њој се налази растиње из разних делова Србије. Негована је са великим умећем и посвећеношћу. То се најлепше манифестује у облицима, детаљима и прекрасном баштенском дизајну. Свака промена се будно прати, јер је башта под видео надзором свих 24 сата. Башта је спонтано никла, али је она и плод жеље запослених да им нова локација буде пријатно и лепо уређено место. Култивисали су и хуманизовали зелене површине, сами одржавају хигијену у канцеларијама, организују славља када за то имају добар повод, уз професионално обављање својих послова.

Служба има доста посла, али нажалост тај посао је видљив само кад се деси пожар... Због нас до сада није стао ниједан аутобус. Ласта има око 4.500 ППЗ апарата које наша Служба два пута годишње сервисира. Дакле, месечно сервисирамо око 800 апарата. Сваки апарат пратимо од почетка до краја, као што се прате аутобуси и водимо евиденцију о њиховим трошковима... Наша жеља је да сервисирање апарата радимо и за трећа лица. По законским прописима обавезно је и сервисирање хидрантске мреже два пута годишње. Поседујемо атесте и за обављање тог посла" рекао нам је Предраг Томић, руководилац Службе ППЗ, ФТО, НО и видео надзора. У Служби раде 4 сервисера-ватрогасца, то су Игор Момчиловић, Јовица Стевановић, Срниша Матијевић и Ненад Ивановић. Зорица Добријевић је референт наплате и администратор а у рад је укључен и Радослав Лазић, који је задужен за праћење техничког прегледа возила.

Мика Субошић

ПРЕДУЗЕЋЕ СА ТРАДИЦИЈОМ И НОВОМ ПЕРСПЕКТИВОМ

У протеклој деценији пословање Аутопревоза пратила је линија узлазног тренда. У значајној мери обновљен је возни парк, тржишна позиција ојачана, подигнут обим и квалитет услуге и делатност проширена пословима заступништва најзначајнијих немачких произвођача резервних делова. Са новим квалитетом пословања упозната је и СП Ласта кроз висококвалитетне кооперантске односе на линијама за Бања Луку. Линије су профитабилне, а резултатима задовољна оба превозника.

Аутопревоз је највеће привредно друштво области градског, приградског и међуградског превоза у Републици Српској и једно од највећих у Босни и Херцеговини. Основан је 1945. године. Најуспешнији период имао је почетком седамдесетих, када се у возном парку налазило више од 200 аутобуса, а број превезених путника био на нивоу од 56 милиона годишње. У време грађанског рату у Босни и Херцеговини пословање је било урушено и функционисало са 10% возила и минималним условима за рад. Први знаци опоравка јавили су се почетком 2000. године када је из јапанске донације стигло 35 аутобуса, као и резервни делови у вредности од 7 милиона долара. Током 2002. године извршена је приватизација и трансформација предузећа у приватно акционарско друштво. Већински власник друштва је господин Живко Бабић. На питање какво сте стање затекли када сте дошли у Аутопревоз, одговорио нам је:

„Двехиљаде друге године Аутопревоз је имао 557 запослених, 64 аутобуса која су била у лошем стању, 32 удружена превозника, 4 неисплаћене плате, 642.000 марака (КМ) неисплаћених дневница, 8 милиона марака (КМ) дуга по основу пореза и доприноса и промет од 7.900.000 марака (КМ). Данас има око 100 возила, промет од 16 милиона марака (КМ), 367 запослених и саниране дуге из претходног периода. Поред услуге превоза, пружамо станичне, туристичке и трговинске услуге. У саставу Аутопревоза послује Аутобуска станица Бања Лука. Заступници смо најзначајнијих немачких произвођача резервних делова: Knorr Bremse, Male, DPH dihtong, BF Vregar-радилице, Continental- јастуци, ремење, BR-термостати. Вредност резервних делова на нашем складишту је око 2 милиона КМ.“

САОБРАЋАЈ

У градском превозу Аутопревоз има 35% учешћа, на територији Босне и Херцеговине обавља превоз на линијама за Сарајево, Бихаћ, Вишеград и Теслић, у међународном саобраћају на линијама за Беч, Линц, Цирих, Стокхолм, у региону то су линије за Београд, Ниш, Крагујевац, Суботицу, Нови Сад, Зрењанин, Ријеку, Сплит, Макарску, Дубровник. Загреб покрива линијом Бања Лука-Карловац-Ријека. На Црногорском тржишту присутан је са линијама за Будву и Херцег Нови од којих једна иде преко територије Федерације БиХ, а друга преко територије Србије. Такође, одржава и једну краћу линију из Херцег Новог за Зупце.

ВОЗНИ ПАРК

Аутопревоз данас има око 100 аутобуса који месечно пређу 630.000 километара и превезу 800.000 путника. Најрепрезентативнији део возног парка чине „сетре“- једносpratне и на спрат са 65 места, старости од 1.5 годину. Ту су и „king long“ кинески аутобуси (9) са чијим квалитетом су запослени у Аутопревозу изузетно задовољни, затим „мерцедеси“, „манови“-9 зглобних и 3 нископодна, 23 „каросе“, које ће ускоро бити повучене из саобраћаја. У плану је набавка 2 нове сетре, као и 25-30 турских „ман“-ова, за које ће тендер бити расписан у мају. Аутопревоз ради комплетно одржавање возног парка и пружа екстерне услуге.

Према речима господина Бабића, будућност ове фирме је у новом систему функционисања. Сада је подељена на 2 дела-матично предузеће у оквиру којег функционише градски, приградски и међуградски саобраћај и ћрку фирму- „Необас“ која је заживела и у чијем саставу је Аутобуска станица, туристичка агенција, међународни саобраћај, трговина резервним деловима и угоститељство.

Мика Субошић

КОНСТАНТИНОВИ СТУБОВИ ХРИШЋАНСТВА

Прослава 1.700 година Миланског едикта свечано је отпочела 17. јануара у Народном позоришту у Нишу. Свечаности су присуствовале личности из политичког и културног живота, чланови дипломатског кора, поглавари верских заједница. У пригодним говорима високе званице истакле су задивљујуће актуелан значај Миланског едикта за све религије и цивилизације света. Хор Сретењског манастира из Москве одржао је концерт духовне и световне музике. Председник Републике Србије, Томислав Николић и патријарх српски, Иринеј прогласили 2013. за годину Миланског едикта. СП Ластва подржала је манифестацију, обезбедивши превоз новинара од Београда до Ниша.

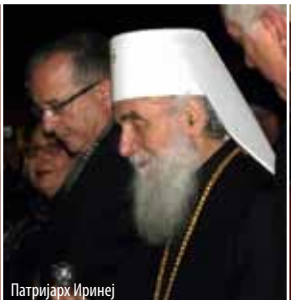
Домаћин вечери био је амбасадор Руске федерације у Србији, **Александар Васиљевич Чепурин**. Представницима српске државе и српске цркве захвалио се на указаном поверењу речима: „Ово је јубилеј императора који је хришћанима омогућио слободу исповедања вере и који је центар империје преместио на Босфор, у Византију. Византија је била центар света и центар Европе више од хиљаду година. Као ниједна пре ње. Многа њена блага опљачкали су варвари, а највредније благо наследили су Руси, Срби,

Србија и Русија имају грб са византијским двоглавим орлом. На свечано отварање позвали смо један од најпознатијих хорова у Русију и свету, Сретењски хор, и то није случајно. Сретење је празник на дан 15. фебруара, када Србија слави Дан државности.“

Патријарх српски господин Иринеј рекао је да је свечано обележавање јубилеја подстрек да још истрајније сведочимо Исуса Христа, да би нас следили и други, видевши наша добра дела: „Наше славље вечерас у Нишу и сва друга која ће бити у овом граду,

широм света, у нашем суседству, па и код нас, а нарочито на Косову и Метохији. Ми смо ту да у години великог јубилеја покажемо да смо спремни да превазиђемо сваку кризу. Цар Константин био је духовни узор потоњим владарима, а поготово онима који су нашег рода. Немањићи су се често поредили са Константином.

Заслугом светог цара Константина хришћани су постали слободни, постали су друштво са правима која су имали и људи других религија, са имовином и слободом

Грци и Бугари, а то је хришћанска православна вера. У Византији су наши православни корени, и то видимо у многим темељним вредностима, па и у знацима државних обележја, и

Београду и другим местима, помоћиће нам да се речи Миланског едикта и данас, након 1.700 година, чују и зазвуче савремено, јер су, нажалост, савремени прогони и страдања

деловања. Едиктом је Цркви гарантована слобода, по речима царским: „Да дозволимо и хришћанима и свима другима слободу избора и да следују вери коју би желели, као

РОЂЕНИ НИШЛИЈА

Константин Велики (Flavius Valerius Aurelius Constantinus Augustus) рођен је, највероватније, 272. године у Наисусу, данашњем Нишу, у тадашњој римској провинцији Горња Мезија. Његов отац био је Констанције Хлор, такође владар и један од сувладара (тетрарха) Римске империје, а мајка Јелена, чије порекло није потпуно расветљено. Према предању Константинове визије и снови у којима му се указао лабарум или Христов монограм и речи: „Под овим знаком ћеш победити“ (In hoc signo vinces) усмерили су га у битку за Рим, октобра 312. године у којој је победио надмоћнијег противника. Иза тога уследило је доношење акта о толеранцији према хришћанима, Миланског едикта, 313. године. Едиктом су хришћани ослобођени катакомби и гладијаторских арена. „данас смо, дакле, донели спасоносну и правичну одлуку да апсолутно никоме не буде ускраћено право да изабере и следи божју службу хришћанске религије и да сваком буде слободно да ум свој окрене оној религији за коју сматра да је у складу са његовим ставом, тако да божанство буде нама благонаклоно, брине о нама и пружи нам своју бригу и заштиту“, потврдили су својим потписима овај едикт савладари, цареви Константин и Лициније. Константин је познат и по учешћу на Првом васељенском сабору у Nikeји, на којем је осуђен Аријанизам, као и по оснивању Константинопоља (Цариграда) који је још хиљаду година након пропасти Рима сачувао традицију и име те величанствене цивилизације. Православни хришћани посветили су 21. мај по јулијанском, односно 03. јун по грегоријанском календару, цару Константину и његовој мајци царици Јелени, а тог дана у свим црквама се служе свечане празничне литургије.

било којој божанској или небеској ствари, да би могли и ми сви који су под нашом влашћу добар и миран живот водити.“

Томислав Николић, председник Републике

Томислав Николић

Србије: „У Миланском едикту препознајемо основне људске, правне и политичке вредности које су и данас од општег цивилизацијског значаја. Свако од нас треба да се запита јесмо ли данас довољно толерантни и да ли смо достојни оних, прогоњених и убијаних хришћана, који су били мањина а остали истрајни у вери. За нас је част да се Милански едикт светкује у нашој земљи и нисмо то заслужили само зато што је свети цар Константин рођен у овој земљи већ и зато што Србија данас живи по принципима Миланског едикта. За Србију су поруке цара Константина актуелне и савремене. Промовишемо их као истинске вредности, чија принципијелност и хуманост

на понос човечанства опстају кроз векове као путокази, као луч. Ова јубиларна година нам није тек демонстрација културе сећања, већ истинска слава једног од најзначајнијих цивилизацијских докумената.“

Госте је поздравио и **Иштван Чете-Семеш**,

ВИДЕО-БИМ

Свечаном програму у народном позоришту присуствовало је 560 званица, док је око 1.500 Нишлија пратило манифестацију путем звучника и видео-бима, постављених испред нишке Талије. Пре почетка званичног програма манифестације мапирана је зграда Народог позоришта са причом о Константиновом дому, пореклу и мисији. На балкону позоришта глумач Танасије Узунвић прочитао је Милански едикт. Специјални ефекти док су званице улазиле у позориште, направљени су светлећим топовима.

бискуп Реформаторске хришћанске цркве, која има 85 милиона верника. На свечаном скупу изасланик папе Бенедикта 16, амбасадор Ватикана и апостолски нунције у Београду, **Орландо Антонини** говорио је латинским језиком којим је говорио и цар Константин: Србија је домовина порекла величанственог Константина Великог. Свесни смо да смо у Медијани, у земљи која се налази тачно у центру Римске царевине и која је подарила 16 римских императора. Римска империја имала је два плућна крила, Византијску и Латинску цивилизацију. Нека се сваки благослов Божји спусти на Србију, све пастире хришћанске вере и грађане ове земље.

„ПОСЛАНИЦА ПРАВОСЛАВНИМ“ ИЗ НИША

Градначелник Ниша, професор др Зоран Перишић и владика Нишки епископ др Јован, на конференцији за штампу нагласили су да ће јубилеј бити обележен низом манифестација и да ће 06. октобра централној свечаности присуствовати више од 200 свештеника. Са централне свечаности свету ће бити послата „Посланица православним“. Наиме, патријарси свих православних цркава и веледостојници других хришћанских конфесија, који буду присуствовали манифестацији у Нишу, потписаће заједничко саопштење са поруком за мир на планети. У склопу обележавања биће изведена представа „Константин: знамење анђела“ у Нишу и Београду, изложба „Константин и његово доба“ и опера „Аида“ у Виминацијуму, концерт неокласичне музике под називом „Константинус Магнус“, „Девета Бетовенова симфонија“, „Трубатур“, „Музика константиновог града“ у Нишкој тврђави, као и праизведба опере „In hoc signo“ чије место и време ће бити накнадно објављени.

СВЕЧАНО БОГОСЛУЖЕЊЕ У МИЛАНУ

Јубилеј Миланског едикта обележава се свуда где је цар Константин столовао и у градовима који су у вези са његовим животом – у Риму, Милану, Јерусалиму, Истанбулу (Цариграду), Јорку и Триру. Обележавање у свету почело је прошле године, средином децембра када је у Милану организовано свечано богослужење кардинала и миланског надбискупа Анжелија Сколе, који ће како је најављено, представљати Ватикан на централној свечаности у Нишу.

После говора високих званичника наступио је хор Сретењског манастира и измамио бројне аплаузе. Најпре је извео песму свештеника Зиновјева „Бог је са нама“, а потом још 15 дела, међу којима и „Вечерња звона“, „Сада су са нама силе небеске“, „Ах ти широка степо“, „Мирисни цветови акације“, „Амурски таласи“, као и чувену козачку песму „Волим браћо волим“.

На конференцији за штампу, која је организована непосредно пре концерта, диригент хора, **Никон Степанович Жила** рекао је: „Наша два народа повезује једна вера, култура и заједничка историја, драго нам је што нам је указана част да певамо за нашу словенску браћу.“ Градначелник Ниша, проф. др **Зоран Перишић** обратио се речима: „Нишлије су поносне што је у нашем граду рођен велики цар Константин. Цар Константин био је узор најбољим изданима српског народа. Поред Миланског едикта, ове године прослављамо и 900 година од рођења Светог Симеона- Стефана Немање. Наш задатак је да очувамо традицију, културу и несаломиви дух српског народа“.

„ПОД ОВИМ ЗНАКОМ ЋЕШ ПОБЕДИТИ“

Прошле године у Нишу је откривен споменик цару Константину Великом, на коме је натпис „Под овим знаком ћеш победити“ у знак сећања на укизавање Христовог монограма римском императору учи битке против Максенција 312 године нове ере код Милвијског моста. У тој бици војска цара Константина Великог по његовој наредби на штитовима и заставима носила је тај знак-Христов монограм.

Сретењски хор је најпознатији хор у свету, има традицију од 600 година, сви чланови имају завршену високу школу и сви су православни хришћани. Познат је и по хуманитарним акцијама за народ на Косову и Метохији, што је највећа заслуга оца Тихона. Прослава 1.700 година потписивања Миланског едикта је у организацији града Ниша и патријарха српског Иринеја, Нишке епархије Српске православне цркве, уз покровитељство председника Србије, Томислава Николића, Владе Србије и Министарства културе РС.

ПРВО УВЕРЕЊЕ ПА ВОЗИ

Поред удобности возила и љубазности особља на квалитет услуге превоза утиче и време које путник проведе у путу. Ма колико да је возило удобно, како време одмиче путници све више ишчекују крај путовања и долазак на жељену дестинацију. Да би се скратило време проведено у путу потребно је кретати се већим брзинама, али поставља се питање по којој цени? Да ли је потребно угрожавати животе путника? У неким земљама Европске уније, а посебно Немачкој, да би се возило кретало ауто-путем брзином од 100 км/ч, мора да поседује уверење о изузећу или популарно названо „ТЕМПО 100“ уверење. Уколико не поседује уверење возило се сме кретати максималном брзином од 80 км/ч. Уколико уверења нема, возач, а самим тим и компанија ризикује плаћање казне, а у најлошијем сценарију животе путника.

Да би својим корисницима обезбедила што пријатнију и краћу вожњу са што мање непријатности Ласта је за своја возила која саобраћају у иностранству и крећу се ауто-путевима приступила процедури добијања уверења „ТЕМПО 100“. Уверења су почела да пристижу почетком прошле године и добијено је укупно 95 уверења до сада. Уверења су издата од стране овлашћеног сертификационог тела TÜV Rheinland Inter Cert за територију Србије из Будимпеште.

Процедура добијања уверења за возило није само административна, већ обухвата низ критеријума које возило мора да испуни. Критеријуми који морају бити испуњени су:

- носећи систем возила, шасија и каросерија, мора бити израђен у складу са директивом 2001/85/ЕС који испуњава већина возила која се данас производе на територији Европске уније, а доказује се СЕМТ или СОС документом који издаје произвођач возила;

НАЛЕПНИЦА ТЕМПО 100

- седишта путника, возача и сувозача возила која саобраћају у међународном саобраћају морају бити опремљена сигурносним појасевима што је обавеза за све произвођаче возила од 1 октобра 2001 године;
- возило мора поседовати граничник брзине подешен тако да ограничава брзину кретања возила на 100 км/ч;
- исправност возила према директиви 96/96/ЕС која се односи на исправност система за кочење, управљане и ослањање;
- пнеуматици на управљачкој осовини не смеју бити протектирани.

Да добијање уверења није само пука административна прича доказује чињеница

да контролу исправности возила врши овлашћено лице од стране сертификационог тела, на специјализованој линији за технички преглед возила.

Уколико возило задовољи критеријуме контроле исправности сертификационог тела издаје уверење и налепницу која се поставља на задњем ветробранском стаклу са леве стране. Важност уверења је три године с тим што се контрола исправности возила мора поновити на годишњем нивоу, од стране овлашћеног лица TÜV, од дана обављања иницијалне контроле исправности возила. Ново произведена возила поседују уверење „ТЕМПО 100“ али је оно не важеће на путевима у Немачкој уколико није преведено на немачки језик. Возач је дужан да на захтев овлашћеног лица у иностранству покаже оригинал уверења на увид. Након истека важности уверења возило се поново подвргава процедури добијања новог уверења.

Уверење о изузећу подразумева и поштовање допунских услова као што су:

- одобрење о изузећу важи само ако су услови на путевима и у саобраћају погодни и ако су видљивост и временске прилике добре;
- одобрење о изузећу важи само ако путнички аутобус нема приколицу (што се односи и на приколицу за пртљаг)

• изузеће се не примењује у односу на ограничења на саобраћајним знаковима;

• власник одобрења:

- одговара за сву штету која настаје кроз употребу овог одобрења на путевима или додатним садржајима око пута, и то уз одустајање од приговора у случају кривнице другог;

- се одриче свих права на одштету приликом коришћења овог одобрења од стране Савезне Републике Немачке и њених покрајина или њених државних службеника;

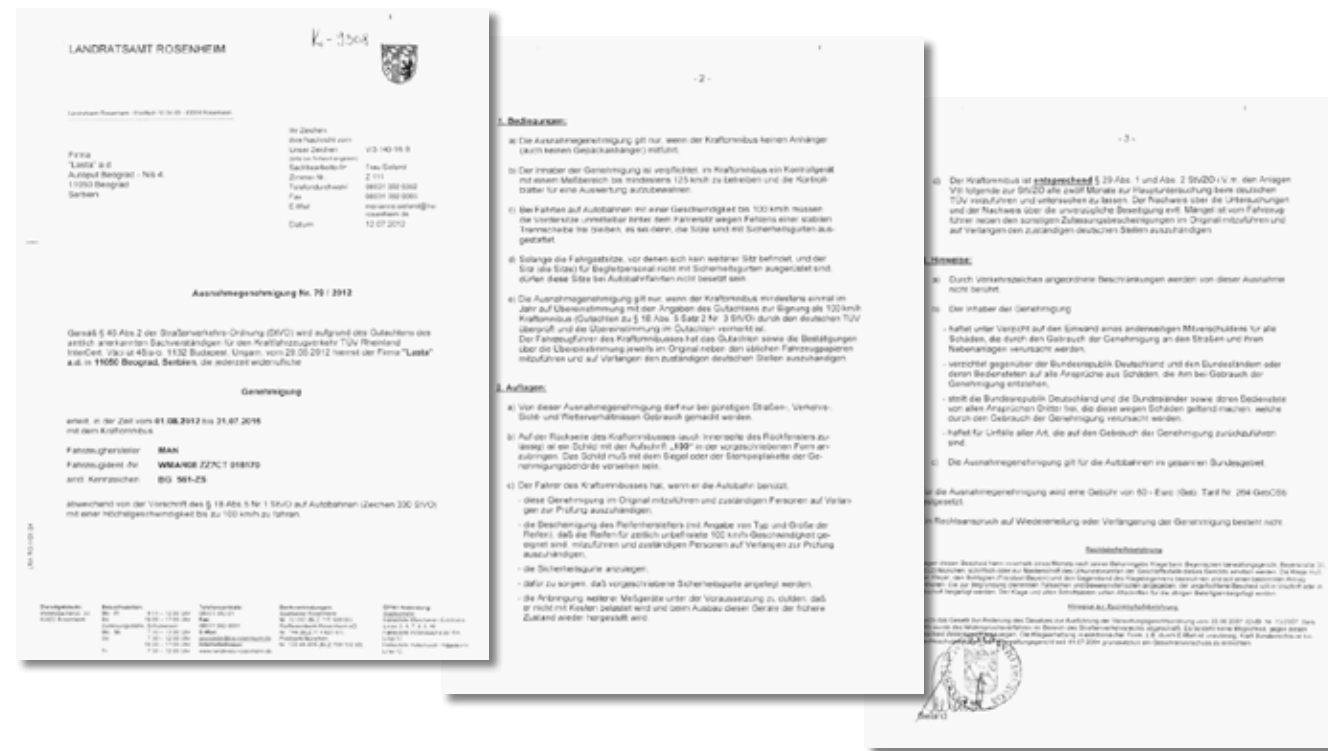
- ослобађа Савезну Републику Немачку и њене покрајине или њене државне службенике од свих захтева трећих лица приликом коришћења овог одобрења;

- одговара за све врсте удеса који се односе на коришћење овог одобрења;

- одобрење о изузећу важи за све аутопутеве савезне државе.

Добијањем ових уверења за своја возила, уз поштовање свих услова које оно носи са собом, Ласта је још једном показала да мисли на квалитет услуге превоза својих корисника са знаском на њиховој безбедности.

УВЕРЕЊЕ ТЕМПО 100

НОВИ СИСТЕМ ОБУКЕ ВОЗАЧА

Нови правилници о теоријској и практичној обуци кандидата за возаче и о организовању, спровођењу и начину полагања возачког испита ступили су на снагу 25.октобра 2012.године. О битним новинама новог система оспособљавања кандидата за возаче и о томе како ће примена нових правилника утицати на рад ауто-школа и о другим важним актуелностима на ову тему разговарали смо са Бранимиром Пејовићем, начелником Одељења за саобраћајно-техничке послове и прекршajни поступак МУП-а Србије.

Након дужег периода од усвајања Закона о безбедности саобраћаја на путевима у мају прошле године усвојени су и Правилници о оспособљавању кандидата за возаче који су ступили на снагу 25.10.2012. године. Које су најзначајније новине у новом систему оспособљавања?

Даном ступања на снагу Правилника о оспособљавању кандидата за возаче (укупно 5 правилника) почела је и примена одредаба Закона о безбедности саобраћаја на путевима којима су постављене основе за уређење области оспособљавања кандидата за возаче. Према законским одредбама:

- пре почетка оспособљавања обавезно је склапање уговора између кандидата и ауто-школе којим регулишу међусобне односе,
- теоријска обука је обавезна,
- пре почетка практичне обуке мора се положити теоријски испит, а пре практичног испита и испит из прве помоћи,
- влада одређује минималну цене обуке, односно испита,
- испитна питања за теоријски испит су јавна,
- уведен је система лиценцирања инструктора возње, испитивача и предавача,
- возачки испит спроводе два члана испитне комисије од којих је један из ауто-школе а други из министарства унутрашњих послова,

• постоји могућност поништења возачког испита или његових делова ако се утврди да исти нису спроведени савесно и на прописан начин, односно поништење испита који кандидат није положио може бити извршено и на захтев кандидата ако се у спроведеном поступку утврди да је кандидат положио возачки испит.

Такође, усвојеним правилницима су на ближи и прецизан начин одређени услови које морају испуњавати правна лица која се баве оспособљавањем, начин спровођења теоријске и практичне обуке и возачког испита, као и начин вођења прописаних евиденција.

Да ли ће нови систем омогућити да кандидати за возача стекну више знања и вештина неопходних за безбедну возњу?

У постојећем систему обуке основни циљ је био што пре положити возачки испит, а не стећи неопходна знања и вештина за безбедно и самостално учешће у саобраћају на путу, уз остваривање најповољнијих материјалних интереса лица који су реализовали процес обучавања.

Нови систем оспособљавања управо има за циљ да кандидат овлада теоријским и практичним знањима и вештинама неопходним за безбедно и самостално учешће у саобраћају на путу, а што се утврђује одговарајућом провером на возачком испиту. Међутим, у којој мери ће кандидат у пракси примењивати стечена знања, односно поштовати саобраћајне прописе, веома зависи од његовог васпитно образовног развоја. Уколико ми родитељи, као учесници у саобраћају дајемо лош пример својој деци, односно учитељи и наставници деци коју образују, или када у образовном систему изостане саобраћајно васпитање и контрола његове примене у пракси, тешко да ће се кроз систем оспособљавања суштински променити негативне дугогодишње навике непоштовања саобраћајних прописа.

Ако се зна, да су млади возача су до сада били најризичнија група учесника у саобраћају, неминовно се намеће питање када ће нови систем донети позитивне помаке у том погледу?

У претходном одговору сам делимично одговорио и на ово питање. Да поновим, примена стечених знања ће у великој мери зависити од позитивних ставова и понашања значајних за безбедност саобраћаја које је кандидат за возача стекао у свом развоју до момента стицања возачке дозволе. Такође, примена стечених знања зависи и од окружења, односно у којој мери остали учесници у саобраћају поштују саобраћајне прописе. Саобраћајни амбијент, односно стање саобраћајне инфраструктуре и саобраћајне културе, је код нас јако неповољно за примену стечених знања, па неретко возач који поштује пропис иницира „сабор трубача“ управљајући возилом на прописан начин. Непрописно понашање учесника у саобраћају је неретко изазвано и непрописно постављеном саобраћајном сигнализацијом или неодговарајућом геометријом пута.

Да би се такав амбијент променио није довољно само покретање новог система оспособљавања, већ је неопходно ангажовање свих субјеката у циљу успостављања функционалности целокупног саобраћајног система, чији је подсистем обука возача.

У том смислу веома би било незахвално процењивати колико и када ће се реализовати и статистички исказати предности, које омогућава нови систем оспособљавања. Сигурно тај рок неће бити кратак.

Колико ће примена правилника увести ред у пословање ауто-школа и да ли ће она допринети стварању праве конкуренције, односно веће понуде квалитетније обуке?

С обзиром на недостатке и непрецизност старих прописа, тешко је било, у области оспособљавања кандидата за возаче, постићи потребни ниво законитости. Нови правилници омогућавају коришћење предности савремених информационих технологија, што ће поједноставити и знатно убрзати вођење прописаних евиденција и омогућити најефикаснију контролу законитости обављања оспособљавања. Примена ових технологија ће, поред битног утицаја

на време потребно за вођење прописаних евиденција и број полицијских службеника који је неопходан за вршење надзора, имати и значајан превентивни утицај на могуће учиноце прекршаја, а што би све заједно требало имати за последицу битно унапређење оспособљавања кандидата. Захваљујући примени тих савремених технологија биће јавно презентовани подаци о резултатима рада ауто-школа, који ће бити исказани кроз број обучених кандидата, број кандидата који су прекинули оспособљавање, пролазност на возачком испиту али и кроз податке о броју возача који су се оспособљавали у том правном лицу који су били изазивачи саобраћајних незгода и о последицама тих незгода. Такви подаци ће бити исказани и за сваког инструктора возње. На основу тих података кандидатима ће бити омогућен адекватан избор ауто-школе и инструктора возње, што би требало да омогући значајан подстицај афирмацији оних који су најбољи у овој области.

Шта је била улога рока од пет месеци од усвајања правилника до њиховог ступања на снагу, односно да ли је тај рок постигао планирану улогу или је био контрапродуктиван с обзиром на број уписаних кандидата у том периоду?

Период од пет месеци је био неопходан и имао је за циљ да се омогући ауто-школама да се правовремено припреме за примену нових правилника. Уместо тога ауто-школе су тај период искористиле за ширење дезинформација о новом систему оспособљавања (цена обуке преко 1000 евра, одлагање примене правилника, трајање нове обуке 6 месеци итд.) што је веома интензивирало упис кандидата. До доношења правилника о оспособљавању кандидата за возаче, 24.05.2012. године, уписан је веома мали број кандидата за возаче - 24.000 да би до почетка примене правилника било уписано укупно око 164.000 кандидата. Због изузетно изражене појаве уписа кандидата за возаче који желе да заврше обуку по старим прописима, при чему је основни критеријум за избор ауто-школе био цена обуке, центри са најнижом ценом су већ почетком септембра имали број кандидата који прелази њихове капацитете у погледу кадрова и средстава.

У циљу могућег умањења ове појаве и њених последица, ово Министарство је крајем августа издало саопштења за јавност у којем је позвало кандидате и њихове родитеље да добро сагледају све елементе неопходне за доношење одлуке када и под којим условима ће започети оспособљавање.

Ангажоване уписом и обуком кандидата, ауто-школе су почетак примене правилника дочекале потпуно неспремне и са захтевима да њихова примена буде одложена због великог броја уписаних кандидата чију обуку су морали завршити до 25. јануара ове године. Због ове неспремности први практични испити су организовани скоро месец дана од почетка примене правилника и при чему постоји велики број градова у Р. Србији, у којима ни почетком фебруара није организован ниједан практични испит.

И објављивање испитних питања за теоријски испит је „подигло велику медијску

прашину“, незадовољство кандидата за возаче и оспоравање стручне јавности у смислу да је полагање теоријског испита „немогућа мисија“ и да је велики број питања нејасан и непотребан. Да ли је пракса демантовала ова оспоравања?

Управа саобраћајне полиције је предложила законску одредбу да испитна питања, за разлику од старих, буду јавна јер се на тај начин омогућава њихова промена и унапређење и истовремено обезбеђује могућност да возачи обнове своја знања. Према томе, реакције јавности може допринети бољем квалитету испитних питања, јер је сигурно да међу 2.300 питања постоје питања која морају бити још размотрена, због чега је у Уводном објашњењу за испитна питања, објављеном на сајту ове Управе, унапред изражена захвалност свима који укажу на недостатке и пропусте у испитним питањима. Међутим, конкретни примери је било јако мало, све оне су размотрене и ових дана је објављена измена испитних питања код којих су примербе биле оправдане и истовремено је дато објашњење на питања за које је уочено да кандидати, у већој мери, дају нетачне одговоре.

Пракса је према томе демантовала сва оспоравања. Кандидати који се адекватно припремају неретко остварују и максималан број поена, при чему истичу да нова питања дају много више корисних информација и да у њима има много мање језичких замки у односу на стара питања. Управо исти коментари су добијени и у процесу симулације тестирања који је претходио јавном објављивању питања.

На који начин се сада спроводи практични испит?

Да би ауто-школа могла да организује возачки испит мора да сачини најмање 15 испитних задатака на које сагласност даје подручна полицијска управа. Испитни задаци су ковертирани и кандидат за возача, пре практичног испита, одабир испитног задатка врши случајним избором, након чега се упознаје са испитном трасом. Током испита испитивач из ауто-школе правовремено најављује кандидату промену правца, односно смера кретања. Практични испит за „В“ категорију траје најмање 25 минута и испитни задатак кандидат спроводи у целост, осим у посебним случајевима (нпр. угрожавање сопствене или безбедности других, саобраћајна незгода и сл.). Испитивачи евентуалне грешке евидентирају у бодовне листе и на крају испита оба испитивача дају кандидату по један примерак своје бодовне листе. Кандидат је положио практични испит када оба испитивача у

својим бодовним листама то утврде. Уз копије бодовних листа кандидату се уручује и записник о полагању практичног испита. За време испита није дозвољена комуникација између испитивача и кандидата осим комуникације везане за испитну трасу.

Нов начин полагања практичног испита има за циљ да се омогући кандидату да покаже знања и вештине за безбедно и самостално учешће у саобраћају на путу, уз најмање могући утицај „испитног стреса“ и испитивача, односно да на крају може сагледати шта током практичне обуке није савладао.

Која су основна обележја спровођења возачког испита у прва три месеца примене правилника?

У циљу сагледавања примењивости пројектованог система оспособљавања, односно отклањања утврђених недостатака Управа саобраћајне полиције је у претходном периоду вршила надзоре над спровођењем возачких испита. Надзор се врши из возила којим управља кандидат и праћењем тог возила. Нажалост, основни утисак након спроведених надзора је веома лоша обученост кандидата, услед чега око 80% кандидата не положи возачки испит над којим се врши надзор. Оваквим резултатима знатан утицај даје и велики период који је протекао од завршетка обуке до возачког испита. Такође, утврђено је да знатан број испитивача из ауто-школа није припремљен за адекватно оцењивање кандидата односно евидентирање грешака у бодовним листама.

Ови надзори су показали и одређене недостатке пројектованог система услед чега ће бити предложене измене и допуне правилника. Навести број измена се управо односи на правилницима којим се уређује возачки испит.

Да ли постоји опасност од ситуације „операција успела пацијент умро“, односно да ли располажете подацима да ли је нека ауто-школа уписала кандидате који су у потпуности започели обуку по новом систему?

Велики број уписаних кандидата пре почетка примене правилника ће имати за последицу велику осеку кандидата у наредном периоду, услед чега ће и велики број ауто-школа престати са радом. Углавном се ради о ауто-школама које нису имале меру приликом описаног масовног уписа кандидата. Све су то „порођајне муке“ новог система односно нормалне реакција на „ново“, а које код нас знају бити веома бурне.

Постоје школе које су започеле и чак и завршиле обуку кандидата по новом систему али је њихов број веома мали.

Бранка Пејовић

СВЕЧАНО ПРОСЛАВЉЕНА СРПСКА НОВА ГОДИНА

У част доласка Српске, православне нове године Клуб пензионера СП Ластва организовао је свечаност, 12. јануара у ресторани Романтика. Свечаности је присуствовало око 100 чланова Клуба из организационих јединица Београда, Смедерева, Инђије и Ваљева, као и њихови гости, председник Удружења пензионера Југословенског речног бродарства и запослени СП Ластва. У име домаћина добродошлицу гостима пожелио је Борко Анђелковић, председник Клуба пензионера речима: „Драги гости, данашњим свечаним окупљањем настављамо традицију прославе Српске нове године и традицију масовног дружења. У претходној години дружили смо се на излетима, у бањама, на састанцима организованим по

организационим јединицама, на задовољство свих чланова нашег Клуба. Овом приликом желео бих да се захвалим свим председницима организационих јединица, председницима и члановима Управних одбора и другим нашим члановима који су дали подршку и тиме обезбедили успешну реализацију свих наших планова. Такође, желим да се захвалим руководству СП Ластва на челу са генералним директором Велибором Совровићем, без чије подршке наш Клуб не би могао да функционише на овакав начин. Надам се да ће и ова година бити година доброг дружења. Желим вам пуно здравља и доброг расположења у Новој, 2013. Српску нову годину чланови Клуба прославили су уз музику, свечану трпезу, играли су, певали и наздрављали вином са „Жупске бербе“ које су донели са излета и чували за овај дан.

Мика Субошић

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА СП ЛАСТА

СВЕЧАНО ДРУЖЕЊЕ

Удружење пензионера СП „Ластва“, организовало је традиционално годишње дружење, 21. децембра, у Хотелу „Бристол“ у Београду. На овај дан они су свечано обележили крај 2012. године, у присуству преко 100 чланова из свих подружница, једног дела Ластиног менаџмента и гостију са којима су током године имали успешну сарадњу. Добродошлицу свим присутнима пожелио је председник Удружења пензионера СП Ластва, Момчило Ковачевић.

Подржница из Обреновца, такође је организовала свечано дружење 27. децембра у њиховом граду за 35 својих чланова и гостију. Домаћин је био Јова Илић, председник ове организационе целине.

Б.Пејовић

ЋИРИЛОВАЊЕ

Употреба ћирилице у медијима, била је тема једне од трибина Удружења новинара Србије, крајем 2012. године. Наше писмо најугроженији је у јавној сфери, иако би баш ту требало да има заштиту Државе и институција. Србија је друга земља после Русије, која је добила национални домен на ћирилици. До јуна је регистровано око 70.000 .срб домена, али се не користе колико би требало. Највећи светски претраживач Гугл препознаје ћирилицу као српско писмо. Само неколико домаћих новина излази на овом писму, док неке високотиражне немају чак ни ћирилично интернет издање. Ревија „Ластва“ већ 43 године излази на ћириличном писму дајући на тај начин допринос очувању нашег језика и писма. Изговор да се латиница користи јер ћирилица није блиска свету компјутера више нема своје утемељење. Технички проблеми који су постојали на почетку компјутерске револуције, када није било ни латиничног слова ју, у великој мери су превазиђени.

О историји писма које су Срби прихватили заједно са хришћанством и писменом, у 9. веку, говорио је професор Филолошког факултета **Александар Милановић**. „У историји писма налази се културно памћење нашег народа и због тога има велики симболички а не само практични значај. Најгори је, ипак, наш однос према ћирилици и тај комплекс није вредност, став да је то сељачко писмо, нижа култура, а заправо је реч о писму и правопису, који су најфункционалнији у свету“. – истакао је професор Милановић. Он каже да његови студенти користе ћирилицу и да је она најугроженија у јавној сфери, иако би баш ту требало да има заштиту државе и институција. Проблем је, по његовом мишљењу, што се у Закону јасно не види, где мора да се користи ћирилица.

На трибини је представљен и сајт УНС-а „Ћириловање“, који ће се бавити темама везаним за очување ћирилице и њену већу заступљеност у медијима. Ту ће бити доступни програми које би новинари могли да преузимају, затим конвертери у ћирилицу и занимљиви фонтови.

Оливера Стојановић, професор на Факултету примењених уметности, поменула је сајт „Типометар“, где се налази мноштво бесплатних ћириличних фонтова, које могу сви да користе. „Чињеница је да ћирилична слова заузимају 20% више простора, углавном због заступљених слова „И“ и „Л“, која у латиници заузимају мање места, али зато је ћирилица читљивија, па могу да се користе мања слова“. – нагласила је Стојановић.

Као допринос издању ћириличног језика у дигиталној ери, Милорад Симић из агенције „Србософ“, дугогодишњи сарадник Институ-

та за српски језик, најавио је да ће на интернету у основном облику, бесплатно, бити доступан велики српски електронски речник и речници Вука Караџића и Ђуре Даничића. Регистрација ћириличног интернет домена .срб, почела је 27. јануара 2012. године. Регистрованих назива .рс домена тренутно има преко 77.000, што значи да је .срб домен достигао скоро 10% свог „старијег брата“ и то је задовољавајући резултат с обзиром на незахвалан положај ћирилице у нашем друштву.

Наш .србдомен има једну посебну предност – он је једини интернет домен на свету који омогућава да се адресе сајтова пишу онако како се и изговарају. Захваљујући особености српске ћирилице да једном гласу одговара једно слово, адресе са .срб доменом се за разлику од мноштва домена на енглеском алфabetу, недвосмислено изговарају управо онако како су и написане.

Линкуј као што говориш

Под слоганом „Линкуј као што говориш“, Србија је 2011. године постала друга земља, (после Русије) којој је Интернет корпорација за додељивање имена и бројева доделила употребу ћириличног домена .срб на интернету. Разноврсни фонтови српске ћирилице, програми који

подржавају обраду ћириличног текста, програми за пресловљавање, извукли су ћирилицу из запећка. Све ово значи велики помак за очување ћирилице као изузетно важног дела српске културне баштине, али не и њену довољну заступљеност у јавности.

Како је стање у оним земљама где се користи ћирилично писмо, говори податак да је низ земаља, од Балкана до Тихог океана, почев од Македоније и Бугарске, преко Украјине и Белорусије, па до Русије и других земаља, у оквиру њихових званичних језика, користе искључиво ћирилицу. Код њих није предвиђено истовремено употреба неколико равноправних писама као, уосталом, ни у једној другој земљи на западу Европе.

Ћирилица по први пут на новчаници од 5 евра На новој новчаници од 5 евра, која ће се наћи у оптицају од 2. маја ове године, биће штампан и текст на ћирилици. Новчаница са апоном од 5 евра садржи реч „евро“ која је први пут исписана на ћирилици. На конференцији Националне банке Бугарске саопштено је, да је овим кораком дат подстрек примени ћириличног писма у еврозони, као и да се проширује утицај евра као глобалне валуте. Око 200 милиона људи широм света користи ћирилично писмо. С обзиром да је Бугарска једина земља ЕУ која користи ћирилицу а још увек није чланица евро зоне, исписивање речи евро – ћирилицом, тумачи се као политички сигнал поверења Европске Централне банке у будуће проширење евро зоне. Нове новчанице из серије Европа, од 10, 20, 50, 100, 200 и 500 евра наћи ће се у оптицају у наредних пет година.

Бранка Пејовић

СУНЧАНА ПЛАНИНА

Копеонок је понео епитет једног од највећих и најлепших зимских центара Европе, по укупним смештајним капацитетима од око 10.000 лежаја као и капацитетом жичара од 32.000 скијаша на сат. Повољна клима, велики број сунчаних дана у години и природне разноврсности направиле су од Копеонока једну од најпожељнијих српских туристичких атракција. Копеонок представља највећи планински масив у Србији, који се простира од северозапада ка истоку у дужини од 80 километара. Просечна надморска висина износи око 1.200 метара. Копеооничка површ такозвани равни Копеооник чини најзначајнији део овог масива. Његов највиши врх је Панчићев са 2017 метара. Захваљујући благо заталасаном терену планина је идеална за све врсте активности, привредне и туристичке. Копеооник није без разлога добио епитет Сунчана планина, јер је на првом месту по броју сунчаних дана у години.

Рудна богатства подарила су име Копеооник (средњовековни Копалник), која су се од давнина копале на том простору. У најпознатијем руднику копеоничког побрђа Звечану, ископавају се руде цинка и олова. Ова област је захваљујући рудном богатству била средште средњовековне Србије. Ту се налазе утврђени градови Маглич, Козник и Звечан, све сами бисери за љубитеље архитектуре и пешачења. Стари трг и Ново брдо су стара рударска насеља и рудници, центри моћи Немањичке Србије. У копеоничкој оази налази се и неколико манастира, задужбина српских велможа: Жича, Сопоњани, Студеница, Градац,

Павлица, ... Подножје Копеооника било је духовни центар старе Србије.

У подножју планине налазе се бање, извори топле воде, међу којима су најпознатије Јошаничка, Луковска, Куршумлијска, Сијеринска, Матарушка, Пролом и Врњачка бања. На равном Копеооник у тече и река Самоковка, а постоји и идеја да се река браном обузда и створи језеро које би умногоме улепшало пејзаж. Ту је и гејзир који у високом млазу избија и до 10 метара. Али овде има једно природно језеро које се зове Семетешко, до којег воде бројне пешачке стазе. Ова планина у зависности на коју страну да кренете, пешацима нуди

нове и незаборавне доживљаје. Са висока Копеооника отварају се спектакуларни видици ка Шари, Комовима и Старој Планини. Маркирана стаза ка Метођи је једна од најлепших планинарских стаза у Европи. Креће са Јарма на Римски пут. Остаци пута воде подно прелепих вертикалних стена обраслих густом боровом и буковом шумом.

Копеооник располаже са 22 алпске и нордијске стазе и исто толико двоседних и четвороседних жичара. За скијаше и сноу бордисте најатрактивније ски стазе су: Гвоздец, Дубока I и II, Караман гробен, Панчићев врх, Марине воде, Крчмар и

друге. У непосредној близини ски стаза изграђени су предивни ски бифеи и ресторани брзе хране. У сваком од тих објеката гостима се нуди кафа, чај, врућа ракија и разни специјалитети српске кухиње.

Ове сезоне скијаше на Копеооник дочекале су три нове стазе на Гобељи, које су покривене справама за вештачко оснежавање, а новина је и стаза позната као Фри рајд намењена онима који воле екстремнију вожњу. Прошле сезоне на Копеооник је регистровано 200.000 ноћења, а продато је 110.000 ски пасова и то је била најбоља сезона до сада.

СА ЛАСТОМ ДО КРОВА СРБИЈЕ

Ласта и ове године одржава сезонску експрес линију Београд - Копеооник, која саобраћа од 25.децембра до 15.марта. За све љубитеље зимских чаролија из земље и иностранства, који се упуте на Копеооник аутобусом, најбоља препорука су Ластини аутобуси који су опремљени специјалним ски- боксовима за смештај зимске опреме. Уз комфорну и сигурну вожњу најбезбедније могу стићи до ове дестинације, захваљујући професионалном особљу и аутобусима најсавременије технологије.

Бранка Пејовић
Фото архив: Скијалишта Србије

НАЈЛЕПШИ ДЕО ПРЕДСТАВЕ ЈЕ ЊЕНО НАСТАЈАЊЕ

Недавно је на сцени ЈДП-а била премијера представе „Отело“, где Ви играте насловну улогу. Обзиром да многи глумци прижељкују ову улогу, да ли је она Вама поверена у право време?

По први пут, откада се бавим глумом, осетио сам да могу да уђем у нешто тако озбиљно и велико, као што је улога Отела. Да је дошла раније, вероватно бих био више уплашен. Био сам изненађен када ми је понуђена ова улога, јер одавно у свом позоришту нисам играо тако велику и озбиљну улогу. Ово је модеран комад у коме је фокус на речима и говору, а не на апстракцији и визуелном.

Бавио сам се поезијом јако дуго, и то су неки, моји почетци на сцени. После дуго година добио сам прилику да играм стих, што ми је било прилично интересантно и изазовно, а с друге стране побудило у мени велику радост. Концепција представе базирана је, на самом изговору тог текста, где је битно да се он чује. Што би рекао мој професор Влада Јевтовић: Шекспир није сценографија, није ни костим, Шекспир је говор – однос – реч – лик.

До сада нисам доживео (имам око четрдесетак, а можда и више одиграних представа), да толико критика изађе после неке премијере, без обзира да ли куде или хвале представу. После премијере Отела, било их је отприлике двадесетак које сам ја видео. Битно је да су неки људи, који иначе не пишу критике, били испровоцирани да је напишу. Најбитније од свега је то, да је сала препуна, тражи се место више, карте су распродане унапред, за неколико извођења.

Ово је прича о невереној љубави и пријатељству. У времену у којем живимо колико има несобичних љубави и искрених пријатеља?

Од када постоји људски род, то питање је било актуелно, како тад тако и сада. Шек-

спир не би толико трајао и не би се сматрао највећим класиком, да није свевремен. То је старо питање изневере љубави, пријатељства, љубоморе па и политике.... У нашој представи нисмо желели да се осврћемо на ту политичку ноту коју „Отело“ иначе има, јер он и политички страда, колико и приватно. У људском постојању увек је постојала сумња и љубомора, као и велика љубав. Свако ко направи обруч око свога живота и око своје љубави, па ако се деси да тај обруч мало напукне, онда све пукне као балон. Мој лик је скоккан, све је на свом месту, мало кад се пробушило, кад је он почео да сумња, од ње је кренуло и лудило.

Једна од најигранијих Шекспирових комада „Отело“ актуелна је у свим временима. Шта има да каже Отело ове генерације?

Ово је једна савремена представа, где редитељ са своје стране говорио о свом виђењу љубави, света и свега што га чини. Као глумац имао сам жарку потребу да испричам неку своју причу, значи оно што ја мислим о неким стварима у свету и животу. Тако се добија аутентична слика, без обзира, да ли се то неком свиђа или не. Битно је, да сам ја рекао неку истину са сцене или своју мисао о животу. У оквиру свог лика изнео сам, како ја посматрам свет, али без неких ограда, без стегнутости. Наравно да то нисам ја, али је добро када глумац каже нешто шта он мисли о тим стварима. Он као неко уметничко биће.

Познато је да не штедите себе у улогама. Свакој од њих оставили сте особен печат. Да ли се и на који начин спремате за улоге које ћете играти?

Па све зависи. За неке улоге се нисам припремао, најискреније. Што се Отела конкретно тиче, ја сам овде (ЈДП) већ од пет сати, иако је представа тек у осам. Док смо

Довољно је рећи Војин Ћетковић, да се предочи лик уметника снажне личности, маркантних црта, чврстих уверења, аутентичног стила и особеног израза. С разлогом носи епитет омиљеног домаћег глумца, јер се публици увек несобично даје, како на позоришним даскама тако и у бројним филмским и телевизијским остварењима. Спада у ред најпопуларнијих домаћих глумаца, јер је својим раскошним даром и харизмом, изванредном дикцијом и моћном трансформацијом, постао део филмске и позоришне културе на нашим просторима. Ћетковић тренутно плени публику улогом „Отела“ у Шекспировој истоименој трагедији, у режији Милоша Лолића на великој сцени „Љуба Тадић“ у Југословенском драмском позоришту.

радили Отела, 24 сата сам размишљао о томе, ја сам се будио сваке ноћи, чак сам у сну говорио текст. Тако да сам се предао у потпуности томе. Али постоји и мој други живот. Ја припадам првенствено својој породици. Не можете, да свакој улози дате све од себе, нити је то могуће. Али кад глумац осети да за то имате простора, мислим да то треба да искористи. Скоро сам радио своју биографију, модерније казано Си-ви и дошао сам до бројке, да сам одиграо преко 80 различитих наслова.

Колико Вам је важно у послу којим се бавите, са којим редитељем ћете радити и која екипа игра у команду?

Што сам старији, то ми је све више важно. Ја сам већ двадесет и нешто година професионалац, што значи једно десет година сам провео радећи. Десет година да живите са неким, ко вам не одговара је пакао. Позоришни комад или добра серија, добар филм, може да настане само из неке добре енергије. Све више почињем да обраћам пажњу ко режира, ко је у подели улога, то ми је јако важно. Када би се направила нека добра анализа целог процеса стварања представе, то би био, можда његов најлепши део. Ми глумци највише уживамо док представа настаје. Играти представу или добити

Ћетковић у улози Отела

аплауз и похвале није најлепши део, него управо тај процес док радимо на стварању тог уметничког „производа“.

Шта Вас је привукло свету глуме?

Док сам био дечак, нисам могао да рецитујем у кући или да певам, али кад год је била нека приредба, ту сам учествовао и увек се осећао јако добро. Истовремено сам осећао извесну дозу страха, али и узбуђење. Играо сам у нашем аматерском позоришу у Крушевцу (које је веома јако), у којем је мој брат режирао. Ту сам први пут наступао, али и у Дому омладине која је имала дечју сцену. Пресудно је било то што сам гледао две представе Дејана Мијача, када сам имао седамнаест година. Толико су ме узбудиле да сам просто пожелео да сам део тога. После тих представа одлучио сам први пут, да ћу уписати било шта на Академији, само да будем део позоришта и да могу да осетим ту врсту узбуђења.

Крушевац има добро професионално позориште, али има и два-три врхунска аматерска позоришта, где деца могу на време испоље свој таленат, читати добру литературу и гледати добре представе. Највише дугујем за глуму, мом брату од стрица Миловану, редитељу у том нашем театру у Крушевцу. Он ме је учио како треба да гледам позориште, давао ми одговарајућу литературу коју сам читао, препоручивао филмове, учио ме да препознам добру поезију, да је говорим а доводио ме је и у Београд да гледам представе.

Део Вашег живота изван филма обележио је рукомет. Када сте почели да тренирате и зашто сте престали да играте?

Рукомет је био нека моја прва љубав, јер сам био опседнут њим. Некада су спортске активности у школи биле обавезне, зато смо у основној школи имали школску лигу, где су долазиле девојчице из целог града, да нас гледају. Прво сам играо у школској лиги, потом су ме позвали у клуб. Нисам био чудо

од талента, али сам био добар. Током једног лета, нагло сам израстао и моје колена није издржало цео тај напор у спорту, којим сам се бавио, а и прогнозе су биле веома лоше. Одлучио сам, да никад више нећу узети лопту у руке. Пресудно је свакако било и то, што сам ја хтео да студирам, а у Крушевцу није постојао факултет.

Један од хобија Вам је и риболов? Сада када сте породичан човек, да ли зато имате времена?

Да то је један од мојих хобија, али морам признати, да одавно нисам отишао на пецање. Зато су постојали објективни разлози, градили смо викендицу што је изискивало да сво своје слободно време проводим на грађевини. То је место поред Дунава где је пуним батерије, где се јако дивно осећам, где могу и да пецам. То ме све скупа јако смирује.

Учествовали сте у једном пројекту који довољно говори о Вашем односу према природи, где сте заједно са бившим одбојкашом Вањом Грбићем дали свој допринос јачању природне популације у реци Дрини. Кажите нам нешто о томе?

Вања ме је убедио да одем на Дрину, а томе је претходила његова прича о лепоти те реке. Са њим сам отишао на пецање, где сам закључио да је он прави риболовац, ја нисам толико вешт али он је просто талентован за то. С обзиром да сам ја растао поред Мораве за њу сам највише везан, али сада и Дрина ми је ту негде по важности, због своје лепоте.

На Дрини се појавио проблем да више нема младице, јер на тој реци има доста прекомерног излова, како од стране рекреативних риболоваца тако и од криволоваца. Рибњак који је направљен за мрест је вештачко мрестилиште које нико није користио годинама, једино за узгој пастрмке да би је продали. Грбић и ја, чланови смо савета за заштиту младице. На наш предлог, Министарство екологије и Владе Републике Србије, дали су нам одређена новчана средства за веш-

тачки мрест те угрожене врсте. Ангажовали смо једног Мађара, који је успео да измрести први пут код нас младицу и ми смо је вратили у Дрину.

Пореклом сте из Црне Горе, тачније из Колашина? Да ли сте били на Ски центру „Колашин“ на Бјеласици, обзиром да волите и скијање?

Морам признати да нисам још био на том скијалишту, иако је мој ђед из Липова код Колашина. Касније је прешао у Мојковац, а мој отац је остао у Липову са мојом баком где је завршио и основну школу. На Бојној њиви изнад Мојковца имам имање које ми је ђед оставио, али и у Липову. Кад год могу ја одем тамо, јер сам веома везан за своју родбину која тамо живи.

Важите за човека који поштује и негује традиционалне и породичне вредности. Живимо у времену, које је свело човека на роботизованог конзумента. Мислите ли, да је могућ повратак правим вредностима у времену и окружењу у којима сада живимо?

Тако сам васпитаван. Ништа мање није важно и то што идем у цркву, тако да који год човек има било какве контакте са монасима, манстирима, пружа му се прилика да сазна много тога корисног о традицији и другим вредностима православља које увек траје. Тамо одлазим зато што имам потребу и жељу за тим. Наша црква и православље је нешто много дуже и много вредније, него што се то тренутне квазивредности јер су оне нешто пролазно. Вера је доказ да смо постојали и да ћемо постојати. Када то схватите, онда ћете знати и како да будете добар човек, да негујете породичане вредности, како да васпитавате децу и наравно да волите људе. Сви они који су напустили праве вредности, мораће да им се врате, јер је то једино важно у животу.

Добитник сте многих награда и признања. Која Вам је посебно драга?

Морам признати да је то награда „Милош Жутић“, јер је у образложењу жирија стајало, да сам је добио за нешто што сам од тад урадио. Дакле, за један пут који није имао силазне путање, а награда је показатељ да сам на добром путу.

Ретко смо у прилици да Вас чујемо како говорите стихове, за шта поседујете такође велики дар. Да ли Вас ускоро можемо видети на неким вечерима поезије?

Често сам наступао у Панчеву, где скоро сваке године мој кум Милован Глоговац (отац Небојше Глоговаца), прота панчевачки организуете прославу Светог Саве и Васкрса. На тим верским празницима, говорио сам делове из беседе Николаја Велимировића. За сада то су једине прилике, где ја наступаам. Скоро сам причао са Мишом Јанкетићем, рекао ми је, да су раније постојале вечери поезије два пута недељно у СКЦ-у. Тога сада више нема. Ја имам јако пуно посла у својој професији хвала Богу, па тако нешто не стижем да организујем, већ само идем по позиву.

уље на платну „Мотив са мора“ Влада Зорић

У Великој галерији Руског дома у Београду од 13 до 28.децембра 2012.године приређена је колективна изложба слика „Црногорски мотиви“ у организацији Удружења „Сликарски уранак“ и Савеза Црногораца Србије. Поводом јубилеја 20.година постојања и рада овог Удружења и Дана ослобођења Подгорице уприличена је ова манифестација. Програм је започео отварањем изложбе са преко 90 радова чланова „Сликарског Уранка. Међу уметничким сликама нашла се и слика Ластиног инжењера Владе Зорића, уље на платну „Мотив са мора“. На отварању изложбе присутнима су се обратили Татјана Берјузова, директорка културних програма Руског дома у Београду, председник Сликарског уранка Милош Ускоковић и председник Савеза Удружења Црногораца Србије, Борислав Мрваљевић. Главни организатор Сликарског уранка и изложбе, професор Милош Ускоковић, између осталог рекао је: „Ова изложба је окупила мноштво уметника који су схватили да неко слика живот говорним а неко писаним ријечима – неко кичицом, а неко музиком, неко науком, а неко другим вјештинама. Циљ овог удружења је био и остао да интелектуалци и честити ствараоци раде на откривању значајних вриједности Подгорице и Црне Горе. Ово удружење почело је са 6 људи да би данас достигло бројку од 434 члана из 20 држава широм света“.

У музичком делу вечери наступила је виолинисткиња Татјана Олујић, пијансткиња Даринка Пауновић, Слободан Маруновић, глумац Црногорског Народног позоришта и пјесници, чланови Сликарског уранка. Вече је завршено пројекцијом промо филма „Национални паркови Црне Горе“. Сликарски уранак током године организује по неколико ликовних колонија на просторима Црне Горе а уметници своје радове поклањају овом удружењу, који се крајем године могу видети у Галерији Руског дома.

Б. Пејовић

мотив слика су фигуре коња у слободном простору и у различитим акцијама, које илуструју уметнички кредо и симболишу људску борбу са стихијом живота. На њима провејава романтична атмосфера, као израз вечите човекове тежње за рајем. Слике Миле Вице Јововић красе Музеј Српске православне цркве, ризницу манастира Хиландар, до сада је београдској публици поклонила више хуманитарних изложби, а имала је доста изложби и у државама бивше СФРЈ.

М.С.

ПОВОДОМ ДЕСЕТ ГОДИНА БЕОГРАДСКОГ ФЕСТИВАЛА ИГРЕ,
ПРОМОЦИЈА МОНОГРАФИЈЕ

Монографија објављена поводом 10 година Београдског фестивала игре, предствљена је 1. фебруара, у присуству бројне публике. Опремљена у луксузном издању монографија представља својеврсни зборник продукција са више од 120 представа одиграних током једне деценије пред београдском публиком. Присутним се прво обратио редитељ Небојша Брадић, један од оснивача БФИ „Београдски фестивал игре у протеклом периоду успео је да доведе највредније уметнике из света, утичући на формирање једне нове, другачије публике, дајући пресудан утицај на стварање уметничке културе али и будућности Србије.“- рекао је Брадић. Монографију чине бројне фотографије и мало текста са више од 120 наслова културних балетских и плесних фотографија, уметника који су гостовали у Београду на БФИ-е. Објављена је на енглеском језику, јер су фестивал према речима оснивача Аје Јунг, само помогли пријатељи

СВЕТИ САВА СЛАВА ПОЗОРИШТА
„БОШКО БУХА“

Фото: Вукица Микача

Уметнички ансамбл познатог театра за децу и младе „Бошко Буха“, прославио је своју крсну славу Св. Саву, 27. јануара, у кругу драгих пријатеља и бивших глумаца овог позоришта, који су сада у пензији. Овогодишњи домаћин славе била је млада глумица Катарина Марковић. Свечани чин пресецања славског колача и појање Химне Св. Саве уз пратњу свих учесника - гостију славе, обављено је на великој сцени овог позоришта.

и поштоваоци фестивала из иностранства, стране компаније, а ни једна српска. Дизајн монографије урадио је креативни тим из агенције Њу Момент (New Moment New Ideas Company), а штампао Службени гласник. Уводник су писали министар културе Братислав Петковић и новинар Политике Мухарем Шеховић, који је, према речима, Аје Јунг изостао само са једне представе за десет година фестивала. Насловну страну за монографију поклонили је чувени њујоршки фотограф Бил Водман а ауторска права на коришћење материјала поклонили су бројни фотографи посретством група које су гостовале на БФИ-е. Аја је истакла да је вредност монографије управо у фотографијама, у заустављеним тренутцима игре, названа је „ДекаДанс“, јер сведочи о деценији игре, прављењу фестивала са много љубави и посвећености у временима која нису наклоњена уметности и култури. Она је најавила и 10. Београдски Фестивал Игре, на коме ће од 5-17. априла наступити Бечки државни балет, Балет Џез Монтреал, шведски Кулберг балет, дански плесни театар, балет Прељокаш, Меџик Данс, Пекиншки плесни театар, Компанија Нива Шенфилда, трупе Алиас Пипинг Том, Ултура Вез ... Ласта већ неколико година официјелни превозник свих плесних трупа које наступају на Београдском фестивалу и игре.

Б. Пејовић

ПОСЕТИЛА НАС ЈЕ СЛИКАРКА
МИЛА ВИЦО ЈОВАНОВИЋ

Протеклог месеца нашу Редакцију посетила је београдска сликарка Мила Вицо Јовановић. Повод њене посете био је жеља да у личној архиви сачува једно давно путовање Ластом, забележено у листу Ласта. Почетком деведесетих година, у време отварања сезонских линија организована је „Изложба 37 сликара у Баошићу“. Првог јула Ластиним аутобусима на изложбу кренуло је десет сликара и њихових дела са двојицом младих песника. Слике су биле изложене у галерији „Нимфа“ у власништву Миле Вице Јововић, која је заједно са својим мужем

Александром одлучила да туристе тог лета обрадује лепим културним догађајем. Међу излагачима били су: Ђорђе Арнаута, Даница Баста, Душан Гавела, Деса Керечки, Јадран Крањски, Кемал Рамујкић, Слободанка Шефер и други.

Мила Вицо Јововић је београдска сликарка средње генерације. Њене слике су великог формата, у техници уље на платну. Главни

Фото: Вукица Микача

Катарина Марковић, присећајући се школске славе рекла је: „Долазим из крајева где се увек поштовала традиција и Крушевљани су увек обележавали своју крсну славу. Припадам последњој генерацији пионира, али смо обележавали Св. Саву, која се у то време није сматрала чисто као верски празник, већ као празник школе и просвете.“

Б. Пејовић

СРЕТЕЊЕ ГОСПОДЊЕ

Сретење Господње је један од најзначајнијих хришћанских празника који се у Србији слави и као Дан Државности. Слава Сретења веома је честа у српском народу, који за овај празник везују своју традицију и обичаје.

Дан Сретења Господњег 1804. године пресудан је за историју српског народа, јер је тог дана Карађорђе Петровић, подигао у Орашцу Први српски устанак. На Сретење, 1835. године у Крагујевцу, је проглашен и Први Устав кнежевине Србије, познат као Сретењски Устав, а Република Србије на овај дан слави Дан Државности.

О значају верског празника Сретења Господњег, за хришћане, разговарали смо са протођаконом др Дамјаном С. Божићем, протођаконом Саборног Храма у Београду. Божић је Призренску богословију матурирао 1998. године, а диплому Богословског факултета добио је у Либертвилу (САД), 2003. године, Мастерс студије завршио је 2008. године а потом и докторске 2011. године. Предавач је историје религије и историје СПЦ на Академији Св. Саве у Чикагу. Због потребе службе, а по одлуци Патријарха Иринеја, постављен је за катедралог ђакон Саборног Храма у Београду, 2012. године.

Сретење Господње спада у ред Господњих али и Богородичиних празника. Зашто?

У зборнику прописаних правила, тј. типик, где се налази редослед и начин вршења црквених богослужења, постоји подела великих празника на три групе: Господњи, Богородични и празници Великих светитеља. Иако по подели, празник Сретење Господње припада другој групи, Богородичним празницима, слободно се може рећи да је и Господњи празник, из простог разлога јер велика поред Пресвете Богородице и самог Господа Исуса Христа. На овај дан, Пресвета Богородица је по први пут увела Богомладенца Христа у храм. На тај начин она је Њега посветила Богу Оцу. Оно што се збило на овај дан, јесте и улазак Пресвете Богородице у храм на место одређено само за девојке, а не за жене. Јер она је увек девица и као таква

место које је њој припало и које јој припада, јесте место за девојке. Овде јасно видимо Православно величање њене чистоте девствености.

У чему је суштински значај верског празника – Сретења Господњег – за Хришћанство?

У Старом завету, примера ради, пророк Мојсије се сусрео са Богом

али је морао да прекрије своје лице због силне Божије светлости. Са друге стране, у Новом завету, на шта овај празник указује, читамо да се Св. Симеон такође сусрео са Богом -Христом, али он своје лице није прекрио рукама, шта више, он Га прима у своје наручје. Овде се не ради о томе дали је новозаветни човек достојнији или пак мање грешнији од старозаветног, не. Овде се ради о томе да је човек након доласка Господа Исуса Христа добио своје прочишћење кроз Њега и у Њему. Само Христос има ту силу да уклони сваку људску нечистоту тј. грех. Са тим у вези, суштински значај овог празника је следећи, овде се ради о празнику, боље рећи моменту сусрета свих нас, понаособ, са Сином Божијим, Господом Исусом Христом.

Од када се слави овај празник у Хришћанском свету?

Празник Сретење Господње је један од најстаријих хришћанских празника. Беседе о овом празнику изговорили су Св. Кирило Јерусалимски (+360), Св. Григорије Богослов (+389) као и Св. Јован Златоуст (+407). Такође разни писци црквених богослужбених песама опевали су овај празник у својим химнама. Поменуо бих двојицу: Св. Андреј Критски (+712) и Св. Јован Дамаскин (+749). Овај празник почео је званично и величанствено да се прославља тек у VI веку, а повод је био земљотрес у Антиохији (528) и епидемија у Цариграду (541). За време цара Јустинијана, негде око 544. године, Црква је одредила молитву на овај дан као хвалоспев Богу због избављења од мука.

У Православној Цркви, то је један од најсвечанијих догађаја. Како се обележава?

Сваки празник је догађај за Цркву и сваки празник, дали био Христов, Богородичин или Светитељски је најсвечанији догађај. На сваки празник служи се света литургија која већ вековима заузима централно место у животу верујућег човека. На свакој литургији свештеник приноси Богу безкрвну жртву у виду хлеба и вина (Тело и Крв Христова) и на тај један сасвим реалан начин ми прихватимо и осећамо Божије присуство. Та литургија је ништа друго него жртва коју је Хри-

стос принео за цео свет. Значи, овај празник Сретење Господње, али и сваки други празник, ми обележавамо у Светој литургији, а кроз Свето причешће.

Шта је суштина вечерње молитве?

Молитва се чита на крају СВАКОГ вечерњег богослужења, а вечерње богослужење се служи СВАКИ дан. Елем, та дивна молитва, коју читамо у јеванђељу од Св. Луке (Глава 2. од 29. до 32. стиха) гласи овако: "Сада отпушташ у миру слугу Својега, Господе, по речи Својој; јер виде-ше очи моје Спасење Твоје, које си уготовио пред лицем свију народа, Светлост да обасја незнабошце и славу народа Твога Израилја." Ова молитва изашла је из уста Св. Симеона након што је угледао Дете Христа у наручју Пресвете Богородице. Ова молитва је испољавање радости Св. Симеона. То је његова спознаја краја свога овоземаљскога живота. Овде се ради о испуњењу обећања. Наиме, Св. Симеон је добио обећање од Духа светог да ће се упокојити оног момента када буде угледао Господа Исуса Христа. Важно помена је и то да вечерње богослужење почиње читањем 103. (104.) псалма који говори о стварању света и односу Бога према њему. Затим се читају други текстови и псалми који се односе на Стари завет да би се на крају богослужење завршило овом молтвом која означава сусрет Старог и Новог завета, тј. Бога и човека. Текст ове молитве пророчки наговештава Божанску мисију Господа Исуса Христа у људском роду.

Да ли неко предање говори о томе, када је српски народ почео да слави Сретење?

Средином IX века мисионарска делатност на Балканском полуострву појачана је од стране Цариграда. Грчки мисионари, Св. Браћа Кирило и Методије долазе на територију Србије где преводe Св. Писмо на Словенски језик и започињу оправослављење народа. Будући да знамо да се овај празник славио још 544. године, одмах након организовања Српске Православне Цркве тј. времена Св. Саве (+1236), Првог Архиепископа, празник Сретење се почео прослављати и код нас.

Б. Пејовић

ЛАСТА ПРЕ ЛАСТИ

Два догађаја се пре свих значајних празника у календару посебно прослављају у Грацу, а то су Св. Кирило и Методије и Св. Сава. Њихово прослављење ничим не изостаје од онога у отаџбини. Скупи се, посебно на Светога Саву, велики број верника са својом децом, а буде и Аустријанаца. Захваљујући ове године Аутопревозној фирми Ластва из Београда, прослава је била још свечанија. Као вид своје благодарности што су успоставили редовне аутобуске линије Београд-Грац и Грац-Београд, о њиховом трошку су једним аутобусом довели наше госте: Хор Свети Ђорђе са Бановог брда из Београда. Њихов долазак је био као радостан весник нашег пролећног цвећа из отаџбине и најава доласка и ластва са југа. Хор са својом диригенткињом Бисерком Васић и двадесетак чланова, унео је посебну радост у светосавско богослужење да би потом одржали и концерт за присутни и одушевљени народ. Ми, парохијани смо као већ проверени домаћини указали пристојно гостопримство, не само дан раније као и на Светог Саву, него и у вечерњим сатима, у сали српског клуба, где се на светосавском балу орила и хорска музика. Сутрадан је Ластин аутобус оставио нас да живимо од утисака са тог сусрета у неком свечаном осећају, а они су продужили за Клагенфурт, да унесу нову радост на тамошње духовне просторе.

Користим ову прилику да се захвалим Ласти на овом примереном гесту и призивамо благодарност и молитве Господу и Светом Сави за сав напредак у животу и раду њених службеника и радника.

У име својих парохијана и лично у своје име: **Протонамесник Миомир Сандо, свештеник из Граца.**

ИКОНА

Икона празника Сретење Господње слика се по узору на догађај који је описан у јеванђељу од Св. Луке (2 глава, од 22 до 39 стиха). На икони видимо (са десна на лево) Св. Симеона, оца Св. Јована Крститеља, како стоји испред светиње над светињама и у наручју држи Богомладенца Христа. Св. Симеон је примио Христа из руку Пресвете Богородице, а која се налази испред њега. Иза Богородице је пророчица Ана за којом иде старац Јосиф и у наручју носи две голубице на дар. Тај дар у виду голубица налагао је старозаветни закон. У позадини се виде зидине града Јерусалима. Ова икона представља тај моменат сусрета између Старог и Новог завета, тј. сусрет Христа и Његовог народа. Као што се види на икони, тај сусрет се дешава у Храму на месту где је Бог увек присутан.

КОШАРКА ЈЕ „НАЈВОЉЕНИЈИ СПОРТ“

Многе генерације и данас памте бравурозне кошеве Дејана Бодироге, играча непоновљиве кошаркашке интелигенције и каријере ованчане најсјајнијим одличјима. Био је европски мит, легенда југословенске, српске, италијанске, грчке и шпанске кошарке и најбољи амбасадор српске нације у свету. У својој каријери освојио је све што се освојити може. Са репрезентацијом Југославије 7 медаља, са Барселоном и Панатеникосом 3 клупске титуле Европског првака, 3 пута је проглашен за MVP играча Фајнал Фора Евролиге, са Реал Мадридом освојио је „Сапорта куп“, затим 6 националних првенстава и 2 национална купа. Када је престао да игра кошарку дрес је заменио оделом. Сада је потпредседник Кошаркашког савеза Србије.

Људски квалитети Дејана Бодироге исто су велики колико и спортски. Познат је као велики добротвор Српске православне цркве и српског народа. Свети Архијерејски синод Српске православне цркве доделио му је Орден Светог Саве првог реда. Чувар је завичајног сећања и истински одан православљу и породици.

Пре две године изабрани сте за потпредседника Кошаркашког савеза Србије. Колико је изазов са такве позиције бавити се најтрофејнијим српским спортом и колико вам у том послу значи играчко и тренерско искуство?

Велико задовољство је бити потпредседник и део тима који предводи Кошаркашки савез Србије. Сматрам да се само тимским радом може направити одређени успех. Верујем да је актуелно руководство КСС, са председником Драганом Ђиласом на челу и неколицином бивших асова, као и преданим радом читаве организације, максимално посвећено циљу да се кошарка врати на место које јој припада. Сигурно да ми моје дугогодишње играчко и руководеће искуство у највећим европским клубовима (Милано, Реал Мадрид, Панатинаикос, Рома, Барселона) и познавање њиховог система рада помаже да пренесем нека своја искуства у најтрофејнији српски спорт.

Како видите позицију кошарке у српском спорту данас, а како на кошаркашкој мапи Европе?

Тренутна позиција кошарке у српском спорту је тешка. Наследили смо ни мало лагану ситуацију доласком у КСС, са много нагомиланих проблема који су акумулирани у последњих 10 година. Да је другачије, вероватно не бисмо били ни позвани да дођемо у КСС, али мислим да, посматрајући младе потенцијале, кошарка има и имаће будућност. Најкраће речено, потребно је много труда, рада и одрицања у целој кошаркашкој породици. Одговорност је не само на КСС него и на свима који чине кошаркашку породицу. Без обзира на тренутну тешку ситуацију, кошарка је „највољенији“ спорт код нас и поштована у Европи и свету.

Како оцењујете резултате Кошаркашког савеза Србије у 2012. години?

Што се тиче резултата, обе сениорске селекције, и мушка и женска, избориле су пласман на Европско првен-

ство, сениори у Словенији, сениорке у Француској, што је и био примаран циљ. Млађе селекције су такође биле успешне. КСС је у протеклој години измирио огромна дуговања која је наследио и ради на успостављању система који ће дати резултате. За остварење постављених циљева је потребно време.

Ове године одржава се Европско првенство мушких репрезентација у Словенији. Како теку припреме и какав пласман очекујете?

Примарни циљ је пласман на СП 2014, као и борба за једну од медаља. План припрема је комплетиран, потврђено учешће на турнирима и одигравање пријатељских утакмица, обезбеђени су максимални услови за спровођење припрема, те стога, што се нас тиче, спремно дочекујемо лето.

Да ли сте задовољни квалитетом младих националних селекција, наших клубова и клупских такмичења на којима учествују?

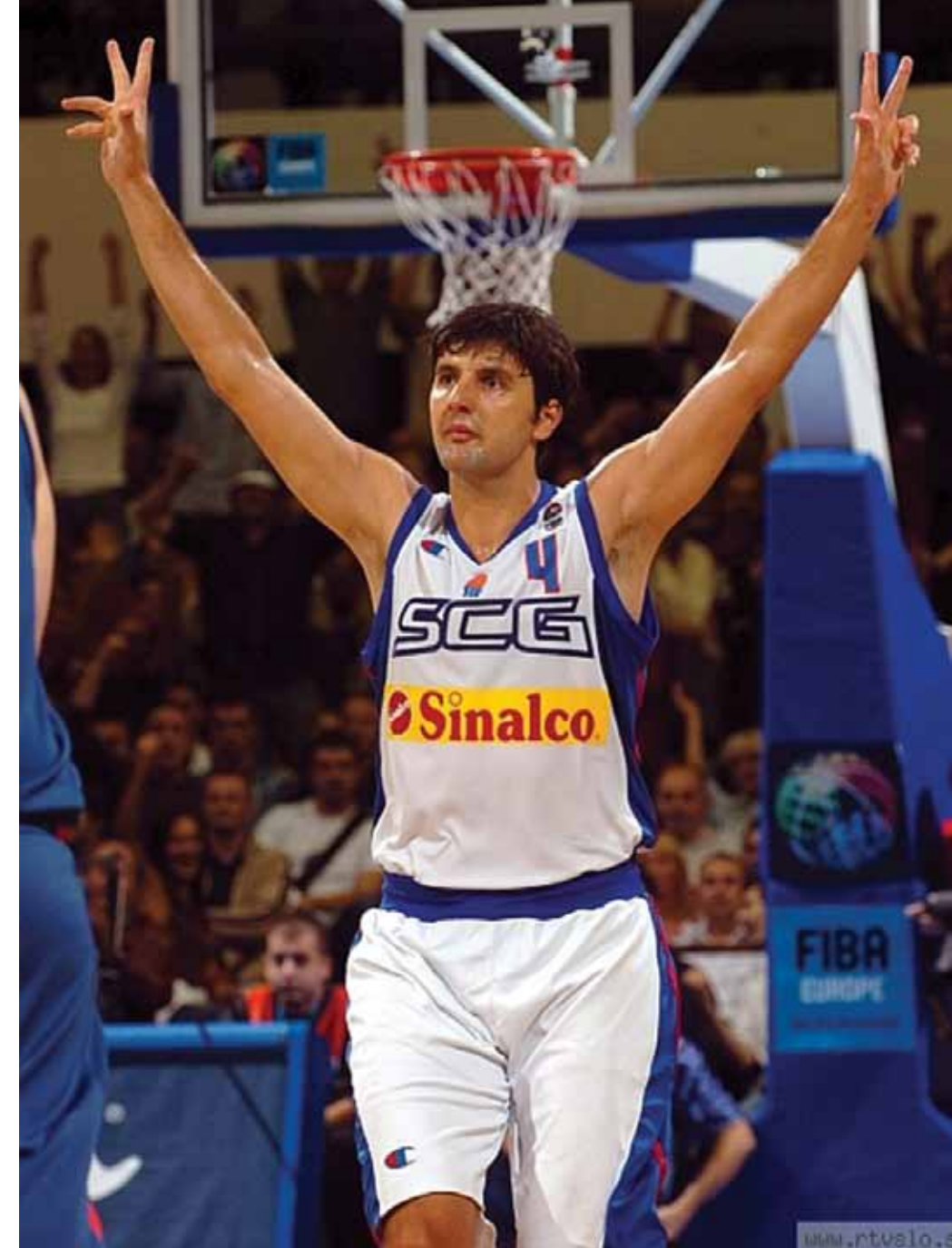
Задовољни смо квалитетом наших младих селекција. Имамо добру, талентовану децу која достојно и са поносом представљају нашу земљу на европским и светским првенствима, а увек нас обрадују и неким одличјем. Живимо у јако тешким временима и морамо много пажње и рада да посветимо њима, који су будућност не само кошарке него и Србије.

Протеклог месеца медији су објавили вест да ћете највероватније бити нови председник ФИБА Европе. Како сте ви прихватили ову вест?

Не, тренутно не размишљам о кандидатури за председника ФИБА Европа, иако има земаља које би волеле да ме виде на том месту. Сматрам да има других квалитетних личности чије су заслуге велике и свакако заслужују у овом моменту да се нађу на тој позицији. Оно што је важно јесте да ће Србија вратити место које јој припада у кошаркашкој организацији, да равноправно са осталим европским федерацијама одлучује о будућности и стратегији развоја европске кошарке.

Освојили сте најпрестижније награде на клупским, европским, светским такмичењима и били проглашени за најбољег играча на континенту. Да ли је из тог периода нека жеља остала неостварена?

Слава Богу на свему што ми је подарио у животу. Свестан сам да сам имао сјајну каријеру, остварио сам све своје снове, и више од тога. Кошарка је само један сегмент живота. Дао сам много кошарци, а и она мени. Срећан сам што

сам кроз њу упознао много пријатеља, културе других земаља, научио језике, пропутовао...

Нашу земљу у свету прославила су велика кошаркашка имена. Где је извориште таквог талента и енергије?

Ми смо кошаркашка земља, а кошарка је пре свега игра. Срби су у игри ненадмашни. Таленат, карактер и жеља за доказивањем, напредовањем и освајањем у Србији су увек били препознатљива карактеристика спортиста. Слажем се да су велика кошаркашка имена достојно прослављала Србију, не само кошаркашким умећем већ и понашањем на терену и ван њега. Та имена су изградила углед и отварала врата новим генерацијама. Успеси српске кошарке су велика обавеза и велика одговорност млађим

генерацијама да нешто што се градило годинама треба да се поштује и надограђује.

Двехиљадесте године основали сте кошаркашки камп у Требињу. Од тада до данас учеснике Кампа превози СП Ластва. Да ли сте задовољни досадашњом сарадњом?

Изузетно смо задовољни. Имамо одличну сарадњу са генералним директором Велибором Совровићем и руководством ЛАСТА а.д. Драго нам је да можемо да пружимо квалитетан превоз учесницима кампа из двадесетак земаља. Захваљујем генералном директору и компанији ЛАСТА што помажу дуги низ година и КСС и српски спорт уопште. Њихова улога и помоћ су од изузетног значаја у реализацији спортских такмичења.

СРПСКА ЗВЕЗДА АМЕРИЧКОГ ФУДБАЛА

Један од најталентованијих играча који се појавио на нашем тлу од како се игра амерички фудбал у Србији, по мишљењу свих релевантних стручњака је Михајло Јосовић. Као српски представник у америчком фудбалу, боравио је недељу дана почетком године у Брадентону на Флориди, у кампу светског развојног тима IFAF. Покушао је да у конкуренцији вршњака из осталих крајева планете, избори место у „Тиму света“ који се супротставио селекцији САД, 5. фебруара у Остину.

У последње две године Јосовић је доживео вансеријски напредак. Поред титуле MVP-а полуфиналног меча Европског првенства С- групе против Холандије, постизања пет од шест тачдауна за Србију, на овом такмичењу, имао је већ неколико награда на домаћој сцени. Михајло је стасао у редовима „Анђеоских ратника“ из Чачка, са којима је у јуниорској конкуренцији успео да освоји и титулу првака, док је претходне године успешном игром стекао звање вице шампиона. У оба финала проглашен је за најкориснијег играча. Сада припада редовима актуелних шампиона Србије, SBB Вукови.

Недавно сте боравили на Флориди у кампу Светског развојног тима IFAF. Да ли сте успели, да се квалификујете за најјачи млади тим на планети у америчком фудбалу?

У току и после квалификационе утакмице у којој сам пружио изузетну игру освајајући велики број јарди, стекао сам утисак да сам прошао. Нарочито после позива са локалне телевизије да гостујем као најбољи нападач поред још једног момка из одбране. Чак су ми водитељи са телевизије говорили да сам по речима тренера најбољи кандидат за Аустин. Одлука тренера је била другачија, што се наравно, спортски, прихвата. Морам напоменути да је са овог кампа за Аустин прошло само 6 играча од 150.

Каква сте искуства стекли боравећи у том кампу?

Жеља сваког јуниора је одлазак у камп Светског развојног тима. На том кампу наступају најбољи играчи америчког фудбала из читавог света и раде са најбољим тренерима. Све се то дешава на теренима Америке,

где овај спорт носи епитет националног спорта. Мислим даони доста улажу у спорт, па због тога резултати не изостају. Американци имају велики број спортских академија. Једна од тих је и ова у Брадентону. Моје лично мишљење је да и ми имамо велики број талентованих играча и да са минималним улагањима резултати могу бити много бољи.

Ове године својим изванредним партијама на првенству С групе старог континента у Аустрији и Швајцарској, одушевили сте све заљубљенике америчког фудбала. Шта је пресудно за овај спорт, да би остварили добре резултате?

Јак мотив су љубав, самопоуздање, пуно рада и компактност целог тима. Амерички фудбал је витешки, мушки спорт, где поред снаге, спретности, упорности и издржљивости треба предвидети ситуацију у тренутку, донети одлуку и све то уклопити у тим.

Освојили сте значајне титуле и награде у јуниорској конкуренцији на домаћој сцени али и на међународној, играјући

за репрезентацију Србије на Европском првенству. Које сте до сада освојили титуле и награде за матични клуб, а које у репрезентацији?

У јуниорској лиги 2011. освојио сам титулу MVP финала на финалној утакмици у Панчеву. Тада смо освојили сребрну медаљу у јуниорској лиги. Следеће године смо освојили прво место и златну медаљу у јуниорској лиги победивши у финалу, увек неугодну екипу Пантерса из Панчева. И у тој финалној утакмици сам понео титулу MVP финала. После добрих игара у домаћој лиги, уследио је позив селектора сениорске репрезентације Србије, Шоне Ембрија. Изборио сам своје место у тиму за наступ на Европском првенству С - групе у Швајцарској и Аустрији са својих 18 година. У полуфиналној утакмици против Холандије, оправдао сам указано поверење. После изузетне игре освојио сам титулу MVP-а полуфиналне утакмице добивши пехар као награду. Уследила је финална утакмица против домаћина

Швајцарске. Пружили смо изузетну партију и победили освојивши титулу првака у С групи, златну медаљу и пласман у В групу.

Чачак је Ваш родни град из кога су изникла многа велика имена у другим спортовима. Очигледно Вам они нису били узори, када сте изабрали амерички фудбал. Зашто сте се определили баш за овај спорт?

Од малена сам волео спорт. Тренирао сам фудбал осам година у чачанском „Борцу“. Присутствовао сам 2010. године полуфиналној и финалној утакмици квалификационог турнира јуниорских репрезентација америчког фудбала, за првенство Европе у Крагујевцу, између Србије и Велике Британије и Србије – Холандије. За Србију је играо Милош, мој старији брат. После победе Србије на том турниру, одлучио сам да се придружим свом брату у тиму „Анђеоских ратника“ у Чачку. Као млађи брат, увек сам имао жељу да будем раме уз раме са старијим братом и његовим вршњацима. Милош је увек у мени

проналазио таленат и безрезервно ми пружао подршку, већу него што сам ја очекивао. Мислим да је он заслужан што ми је дао почетни импулс да покренем овај точак који сада котрљам.

Која су Ваша очекивања у спортској каријери?

Тренутно сам у тиму SBB Вукова, где могу још много тога научити и усавршити. Поред најбољих играча и тренера, борићемо се да одбранимо титулу, да освојимо CEFL Лигу, да привучемо публику на терен.

У који ранг такмичења ће учествовати репрезентација Србије 2013. и која су Ваша предвиђања?

Ми ћемо наступити на Европском првенству В- групе у Милану, од 30. августа до 8. септембра 2013. године. Уз велики рад и мало среће очекујем добар пласман у сам врх В групе, а ако поновимо добре игре из ове године, можда постигнемо и више.

Студирате Саобраћајни факултет, како уклађујете спортске и обавезе на факултету?

Да, студент сам на том факултету, смер Друмски саобраћај. На почетку је било мало тешкоћа, јер сам играо лигу за Анђеоске ратнике, путујући за Чачак. Касније су биле припреме и одлазак на јуниорски камп у Брадентон на Флориди. Мислим да сам успео да синхронизујем обавезе на факултету и у спорту. Ако је нешто пропуштено, уз мало труда и више рада биће и надокнађено.

Ласта је један од спонзора Вашег клуба. Сигурно доста знате о нашој компанији? Знамо да сте млад и амбициозан спортиста, али с обзиром на Ваш избор образовне струке, да ли себе видите, једног дана, као успешног инжењера у Ласте?

Ласта је увек била, сада је и остаће најбоља компанија у својој делатности. Увек смо о њој слушали са дивљењем, пратила нас је на репрезентативним путовањима за Париз, Швајцарску и Аустрију. Жеља сваког студента Саобраћајног факултета је да по завршетку факса себе види и усаврши у таквом колективу. Наравно, да видим себе као успешног инжењера у Ласте.

Бранка Пејовић

INSTANT PORUKAMA ŠTEDIMO VREME

Koleginica i ja u iščekivanju maila sa uputstvima kako napisati 11700 karaktera o našoj kompaniji za nagradu koja nam je dodeljena, dobijamo isti od izvesne Elisabeth sa kojom je inače, cela korespondencija na engleskom jeziku sledeće sadržine:

Dear A&A,

FYI, I was away, but I will send it ASAP.

PS. Thi is TBA...

TIA,

Elisabeth

Dakle, koliko god mislite da smo „elektronski pismene“, morale smo da konsultujemo prijatelja Googla, što me je i navelo da napišem ovaj tekst.

Komunikacija je jedna od osnovnih ljudskih potreba i sposobnosti primanja, ali i isto tako, slanja informacija.

Što se poslovne komunikacije tiče, pod njom podrazumevamo sve vidove komuniciranja među zaposlenima, ali i sa eksternim okruženjem putem različitih kanala komunikacije.

Možda će se većina, koja je više upućena na komunikaciju sa spoljnim partnerima, složiti da je poslovna komunikacija danas itekako uprošćena, i oprostite na ličnom stavu, možda čak i previše. Uglavnom se svodi na previse vremena provedenog u telefonskim razgovorima, sve manjoj upotrebi faks mašine, poštanskih pošiljki, i sve više prisutoj elektronskoj komunikaciji i slanju elektronske pošte.

U svakodnevnoj komunikaciji, kako privatno tako i na poslu, trudimo se da budemo što „elokventniji“, da, ne daj Bože, ne ispadnemo glupi ili da nismo u trendu. Kako postoji trend koji mi žene volimo da pratimo u modi, nameće mi se razmišljanje da danas postoji i trend u komunikaciji.

Pogledajte samo vizit karte koje razmenjujete - CEO, Land Surveyor, Account Manager, Corporate Communications Executive, Sponsorship Manager, Expert associate ... pa ko će popamtiti sva ta zvanja?

A na sve to, imamo i skraćenice i to opet u svakodnevnoj komunikaciji.

Istražujući dalje, kako da i sledeći put ne ispadnem nepismena, dolazim do milijardu itekako ustanovljenih i prihvaćenih skraćenica čije značenje bih da podelim sa vama, u želji da i vi ne napravite isti propust. Bez njih se ne može zamisliti poslovanje i to su skraćenice koje su već,

slobodno mogu reći internacionalne, a u nastavku, evo samo nekoliko:

a/c – tekući račun (account-current)

a.m. – pre podne (ante meridiem)

arr – prispeće, dolazak (arrival)

av – prosek (average)

B/O – kupčev izbor (buyer's option C.& F. – cena i podvoz (cost and freight)

Dis. – popust (discount)

E.&O.E. – izuzimajući greške i omaške (errors and omissions excepted)

ins – osiguranje (insurance)

int – kamata (interest)

L/C – akreditiv (letter of credit)

o/o – po nalogu (order of)

p.a. – godišnje (per annum)

p.m. – posle podne (per meridiem)

P.O. – pošta (post office)

P.O.D. – plaćanje kod isporuke (payment on delivery)

S.&H.E. – nedelje i praznici se izuzimaju (Sundays and holidays excepted)

T.T. – telegrafska doznaka (telegraphic transfer)

wt. – težina (weight)

Danas, zbog brzog načina života imamo i instant poruke. Skraćenice (abbreviations) koje su veoma česte u engleskom jeziku, koriste se da bi se dugacke reči brže i efikasnije koristile u pisanoj komunikaciji. Štedimo vreme!

Pored ovih, neophodnih za svakodnevnu komunikaciju, pogotovo poslovnim ljudima koji komuniciraju sa stranim klijentima, imamo **sms** komunikaciju, **facebook** i **twitter** komunikaciju što je opet potpuno nova jezička dimenzija (nesto kao esperanto, jezik koji služi svojoj svrsi) - s tim da je nepoznato koliko ljudi danas u svetu govori esperanto, a sigurna sam da ovaj „skraceni jezik“ govori onoliko ljudi koliko danas koristi internet - dakle, mnogo.

Evo nekoliko skraćenica koje se koriste na društvenim mrežama:

LOL - Laughing out loud / Smejem se naglas

ROFL - Rolling on the floor laughing / Valjam se po podu od smeha

BRB - Be right back / Brzo se vraćam/

AFK - Away from the keyboard / Nisam pri računaru/

THX - Thanks / Hvala/

NP - No problem / Nema problema/

TTYL - Talk to you later / Pričaćemo kasnije/

BTW - By the way / Usput.../

OMG - Oh my God / O, Bože/

OFC - Of course / Naravno/

FTW - For The Win / Da pobedimo/

JGI - Just Google It / Pogledaj na Googlu/

Instant poruke koje su u upotrebi, uglavnom koriste tinejdžeri, ali sve više i poslovni ljudi. Pa, tako kad vam stigne mail, gde vam se na samom početku skrene pažnja FYI ... vi nemate drugog izbora do da konsultujete G-dina Googla (obzirom da, prema mom skromnom mišljenju i znanju filologa, još uvek ne postoji rečnik skraćenica preveden na srpski), te tako dolazite do saznanja da vam poslovni partner nije ništa opsovao već samo ukazao: **FYI** - For Your Information (prev. za tvoju/vasu informaciju...)

Srdačno,

TIA / Hvala unapred

PS. NRN / Odgovor nije neophodan

Ana

MALI REČNIK SKRAĆENICA U POSLOVNOJ KOMUNIKACIJI

BC Bilten je izabrao 50 najpopularnijih i najčešćih Net Lingo formi engleskih izraza koje se koriste u poslovnoj komunikaciji. U nastavku su one koje su najzanimljivije, ali i najsmješnije:

AFAIC - *As Far As I'm Concerned* / Što se mene tiče/

ASAP - *As Soon As Possible* / Što je pre moguće/

BHAG - *Big Hairy Audacious Goal* /Veliki hrabar i smeo cilj/

BOHICA - *Bend Over Here It Comes Again* / Pripremi se, problem stiže ponovo/

CLM - *Career Limiting Move* / Potez koji može koštati karijeru/

DQYDJ - *Don't Quit Your Day Job* / Ne napuštaj svoj dnevni posao/

DRIB - *Don't Read If Busy* /Ne moraš da čitaš ako si zauzet/

EOD - *End Of Day* / Kraj dana/

EOM - *End Of Message* /Kraj poruke/

EOT - *End Of Thread* /Kraj niza poruka/

ESO - *Equipment Smarter than Operator* /Oprema je pametnija od operatera/

HIOOC - *Help, I'm Out Of Coffee* / Upomoć, ostao sam bez kafe/

IAITS - *It's All In The Subject* / Sve je u subjektu/

IANAL - *I Am Not A Lawyer* /Ja nisam advokat/

LOPSOD - *Long On Promises, Short On Delivery* /Jak na rečima, slab na delima/

MOTD - *Message Of The Day* / Poruka dana/

MTFBWY - *May The Force Be With You* /Neka sila bude uz tebe/

NRN - *No Reply Necessary* /Odgovor nije obavezan/

NSFW - *Not Safe For Work* / Nije bezbedno za posao/

OTP - *On The Phone* / Na telefonu/

P&C - *Private & Confidential* /Privatno i poverljivo/

RFD - *Request For Discussion* /Zahtev za diskusiju/

RFP - *Request For Proposal* /Zahtev za predlog/

SME - *Subject Matter Expert* / Ekspertska stvar/

STD - *Seal The Deal* /Zaključi ugovor/

TBA - *To Be Announced* /Tek treba da se proglasi/

TIA - *Thanks In Advance* /Hvala unapred/

WOMBAT - *Waste Of Money, Brains And Time* /Traćenje novca, mozganja i vremena/

WTG - *Way To Go* /Bravo/

YW - *You're Welcome* / Nema na čemu/

MYOB - *Mind Your Own Business* /Gledaj svoja posla/

QQ - *Quick Question* / Brzo pitanje/

CSR - *Corporate Social Responsibility* /društvena odgovornost/

EOD - *End Of Day* /Kraj dana/

NWR - *Not Work Related* /Nije vezano za posao/

JIT - *Just In Time* / Tačno na vreme/

FYI - *For Your Information* /Za tvoju informaciju/

TQM - *Total Quality Management* / Menadžment totalnog kvaliteta/

WIP - *Work In Progress* /Rad u toku/

TBD - *To Be Determined* /Tek treba da se odredi/

GMTA - *Great Minds Think Alike* /Veliki umovi razmišljaju slično/

AFAIK - *As Far As I Know* /Koliko ja znam, koliko je meni poznato/

TWIMC - *To Whom It May Concern* /Koga to može interesovati, kome može biti namenjeno/

priređila: A. Petrović

Dina
Plus+

za Tvoju minus

Рефинансирајте* све Ваше обавезе без трошкова обраде кредитног захтева!

DINA + текући рачун са пакетима услуга:

- Издавање чекова
- Могућност одобравања дозвољеног прекорачења
- DINA CARD дебитне платне картице - МОЈ ГРАД
- Visa Classic дебитне платне картице
- Кредитна - DINA + платна картица - картица без трошкова издавања и одржавања
- Услуга електронског банкарства - без месечних трошкова одржавања и услуга мењачнице по званичном курсу НБС за ефективну у оквиру дефинисаних лимита
- СМС + обавештења путем електронске поште о променама на рачуну и кредитној картици
- Допуна кредита "rgeraid" рачуна путем СМС-а
- Попусту приликом куповине код трговинских предузећа са којима Банка има пословну сарадњу

И још много тога... посетите нас!

SRPSKA
БАНКА а.д.
Једна за све.

+381 11 360 72 88
www.srpskabanka.rs

*понуда за рефинансирање важи до 30.06.2013.

www.vdlbuscoach.rs

VDL BUS & COACH

Snaga kroz saradnju

Gandijeva 99d, 11070 Beograd, tel. +381 11 21 66 525, fax +381 11 3189 760, info@vdlbuscoach.rs